

Dobre wiadomości dla Czytelników »4

Plan pokojowy dla Ukrainy. „Prawo nie może rodzić się z bezprawia” »6

W Polsce odnaleziono wileńskie relikwie. Jak można je obejrzeć? »9

Gorące andrzejki w DKP Wilnie »16

Europa szykuje się do mrozów. Zaś Litwa wciąż czeka na prawdziwą zimę

Fot. Marian Paluszkievicz

Europejscy synoptycy spodziewają się wyjątkowo mroźnej i śnieżnej zimy. Meteorolodzy litewscy na razie nie wierzą w alarmistyczne prognozy „zimy stulecia”, podczas gdy sami mieszkańcy często przyznają, że stęsknili za śniegiem. Dostawcy ciepła tymczasem obiecują, że są przygotowani na dowolną pogodę. »11

Dlaczego został obniżony próg zdawalności matury »2

ISSN 1392-0405
9 771392 040028

Dwie ważne daty związane z Adamem Mickiewiczem »12-13

**KURIER
WILEŃSKI**

Ukazuje się
od 1 lipca 1953 r.

Birbynių g. 4a,
LT-02121 Vilnius,
Lietuvos Respublika,
tel. +370 526 084 44

Redaktor naczelny:
Robert Mickiewicz
(redaktor@kurierwileński.lt)

Zastępcy red. naczelny:
Brygita Łapszewicz
(b.łapszewicz@kurierwileński.lt)
Apolinary Klonowski
(ds. online)
(a.klonowski@kurierwileński.lt)

Dziennikarze:
Honorata Adamowicz,
Justyna Giedroń,
Rajmund Klonowski,
Antoni Radczenko,
Marian Paluszkiwicz
— fotoreporter.

Dział Promocji i Kolportażu:
Andrzej Podworski
— prenumerata
(tel. +370 685 040 84,
kolport@kurierwileński.lt)
i reklama
(tel. +370 5 260 84 44,
reklama@kurierwileński.lt).

Dział Online:
Janina Jarosz,
Jolanta Balkiewicz,
Apolinary Klonowski.

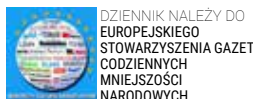
Skład i łamanie: Halina Taukin

Wydawca: Vš „Kurier Wileński”

Druk: Vš „Vilnijos žodis”

Nakład: 2500 egz.

Materiałów niezamówionych redakcja nie zwraca. Redakcja zastrzega sobie prawo do skracania i adiacji tekstów. Za treść ogłoszeń redakcja nie odpowiada. Opinie Czytelników zawarte w ich listach nie zawsze są zbiedzne z opinią redakcji.

Projekt finansowany ze środków Ministerstwa Spraw Zagranicznych w ramach konkursu pn. „Polonia i Polacy za Granicą 2023”, ogłoszonego przez Kancelarię Prezesa Rady Ministrów.

Publikacje wyrażają jedynie poglądy autorów i nie mogą być utożsamiane z oficjalnym stanowiskiem Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP ani Fundacji „Pomoc Polakom na Wschodzie” im. Jana Olszewskiego.

Alarm w oświacie: bez wprowadzenia zmian tysiące uczniów mogło nie zdać matury

Honorata Adamowicz

Co musi się dzieć w systemie edukacji, skoro państwo zdecydowało się obniżyć próg zdawalności matury aż o 10 punktów — za ledwie na kilka miesięcy przed egzaminami? Ministerstwo Oświaty, Nauki i Sportu uspokaja, że to konieczny i tymczasowy krok. Jednak dane pokazują coś znacznie poważniejszego: bez tej decyzji nawet co piąty maturzysta mógłby w ogóle nie mieć szansy na studiowanie. Czy to ratunek dla uczniów, czy sygnał głębszego kryzysu?

Resort oświaty poinformował „Kurier Wileński”, że decyzja o obniżeniu progu zaliczenia państwowych egzaminów maturalnych z 35 do 25 punktów była konieczna i wynikała z analizy sytuacji edukacyjnej w kraju.

DLACZEGO 25 PUNKTÓW?

Jak podkreślono w nadesłanym oświadczeniu, „egzamin maturalny musi być możliwy do zdania nie tylko dla uczniów uczęszczających do gimnazjów akademickich czy korzystających z korepetycji, ale także dla wszystkich pozostałych. Ponieważ edukacja średnia jest powszechna, minimalne wymagania nie mogą być zbyt wysokie, selekcyjne ani ograniczające”.

Resort zwrócił uwagę, że dane z tegorocznych egzaminów wyraźnie wskazują na ryzyko powtórzenia się trudnej sytuacji z poprzedniego roku. Z prognoz opartych na wynikach pierwszej części egzaminów wynika, że ponad 20 proc. uczniów mogłoby nie zdać takich przedmiotów jak biologia, historia czy matematyka na poziomie A. Jeszcze poważniej wygląda

sytuacja na poziomie B — matematyki na tym poziomie mogłoby nie zaliczyć ponad dwie trzecie zdających.

W oświadczeniu podkreślono, że obniżenie progu do 25 punktów „przywraca sytuację zbliżoną do tej sprzed reformy z 2024 r., kiedy próg podniesiono do 35 punktów”.

CHARAKTER TYMCZASOWY

Jak przekazano, niższy próg ma charakter tymczasowy i obowiązuje do czasu przeprowadzenia przeglądu oraz korekty programów nauczania, wyposażenia szkół w brakujące podręczniki oraz dostosowania zadań egzaminacyjnych. Zmiana ta nie oznacza obniżenia wymagań dla wyższych poziomów osiągnięć.

Ministerstwo poinformowało również, że Narodowa Agencja Edukacji prowadzi szeroki zakres działań mających zapewnić wysoką jakość egzaminów w 2026 r. Obejmują one m.in. międzynarodowe szkolenia dla autorów zadań, wdrożenie szczegółowych procedur jakości na etapie recenzowania, uruchomienie elektronicznego systemu do sprawdzania i potwierdzania zgłoszeń egzaminacyjnych, wsparcie szkół w diagnostyce komputerów wykorzystywanych podczas egzaminów oraz specjalistyczne szkolenia online dla osób przeprowadzających egzaminy.

Resort przypomniał także, że wymagania rekrutacyjne na studia wyższe pozostają bez zmian. Aby ubiegać się o przyjęcie na uczelnię, nadal należy: zdać trzy państwowe egzaminy maturalne (litewski i literatura, matematyka oraz jeden dodatkowy przedmiot), osiągnąć średnią co najmniej

50 punktów — w przypadku rekrutacji na uniwersytet — oraz co najmniej 41 punktów przy rekrutacji do kolegium, a także spełnić minimalny próg konkursowy ustalony przez uczelnię.

CELE RESORTU

Dodano również, że celem resortu jest stworzenie warunków, w których uczniowie o różnych zdolnościach będą mogli osiągać sukces: „Motywację uczniów budują przede wszystkim cele i informacja zwrotna, a nie sam wynik egzaminu. Niższy próg może zmniejszyć stres i zwiększyć pewność siebie, zwłaszcza u uczniów o zróżnicowanych wynikach. Uczniowie ambitni i tak będą dążyć do najwyższych wyników”.

Wyjaśniono, że dwuletni okres obowiązywania niższego progu pozwoli na pełne wdrożenie zmian: aktualizację programów nauczania, zapewnienie brakujących podręczników, dostosowanie zadań egzaminacyjnych oraz utrzymanie wysokich wymagań obowiązujących w procesie rekrutacji na studia.

Ministerstwo zapewniło, że rozważano również inne rozwiązania, jednak — jak stwierdzono w oświadczeniu — „obniżenie progu było najszybszym i najbardziej efektywnym sposobem na ustabilizowanie sytuacji egzaminacyjnej w 2026 roku”.

Jednocześnie poinformowano, że trwają prace nad długofalowym ulepszeniem systemu egzaminów. Powołana grupa robocza, składająca się z przedstawicieli środowiska edukacyjnego i akademickiego, przygotuje dalsze rekomendacje dotyczące przyszłości egzaminów maturalnych. ■

W Wilnie odbyła się akcja protestacyjna funkcjonariuszy służb mundurowych, podczas której domagano się zwiększenia finansowania tych służb. Fot. Jonas Balčiūnas, ELTA

Nadal trwa nabór na Bon dla Nauczyciela Polonijnego 2025

Informujemy, że wciąż można zgłaszać się do udziału w projekcie „Bon dla nauczyciela polonijnego 2025 Instytutu Rozwoju Języka Polskiego”.

Operatorem programu, odpowiedzialnym za jego realizację w bieżącym roku, jest Fundacja „Pomoc Polakom na Wschodzie” im. Jana Olszewskiego. Termin przyjmowania wniosków upływa 30 listopada 2025 r., a wypłata przyznanych świadczeń planowana jest do końca 2025 r.

Projekt ma na celu wspieranie nauczycieli polonijnych w ich rozwoju zawodowym poprzez zapewnienie środków finansowych, które można wykorzystać m.in. na kursy podnoszące kwalifikacje, materiały edukacyjne oraz inne inicjatywy sprzyjające poprawie jakości nauczania języka polskiego.

Aby ubiegać się o Bon, należy wypełnić formularz rekrutacyjny Fundacji oraz formularz nauczyciela po-

lonijnego IRJP. Dokumenty te dostępne są na stronie Fundacji „Pomoc Polakom na Wschodzie”: www.pol.org.pl/dowiedz-sie-wiecej/

Pełne informacje dotyczące programu znajdują się w regulaminie opublikowanym na stronie:

www.pol.org.pl/bon2025/
W przypadku pytań prosimy o kontakt mailowy pod adresem: bon@pol.org.pl

Projekt jest realizowany dzięki dofinansowaniu Instytutu Rozwoju Języka Polskiego ze środków budżetu państwa. ■

FPPnW

Imieniny

27 listopada

Astrydy, Bernardyna, Damazego, Dominika, Franciszka, Gustawa, Jakuba, Jarosława, Maksyma, Małgorzaty, Ody, Radosława, Waleriana, Wirgilli, Zygryda, Żanety

28 listopada

Berty, Feliksa, Gintera, Grzegorza, Jakuba, Lesława, Radowita, Rufusa, Stefana, Teodora, Zdzisława

Cytat dnia

„Obecnie białoruskie samoloty nie mogą latać w Unii Europejskiej, ale mogą być zarejestrowane poza Białorusią. Chcemy ograniczyć nie tylko samoloty zarejestrowane na Białorusi, ale także samoloty należące do osób fizycznych z Białorusi (...) Kolejną ważną kwestią (...) są ograniczenia importu nawozów azotowych. Nawozy azotowe (...) powinny zostać włączone na listę sankcyjną” — powiedział minister spraw zagranicznych Litwy Kęstutis Budrys.

Liczba dnia

151,2 mln euro na zaliczki

na zakup systemu obrony powietrznej średniego zasięgu i pośredniego wsparcia ogniowego przeznaczył we środę rząd Litwy. Ogółem na ten cel w tym roku przeznaczono 800 mln euro.

Mamy dwie dobre wiadomości dla Czytelników „Kuriera Wileńskiego”

Niektóre numery „Kuriera Wileńskiego” znów miały czarno-białą okładkę. To jednak już przeszłość. Ale to tylko jedna z dwóch dobrych wiadomości.

Czytelnicy starszej daty pamiętają czasy, gdy cała prasa na Litwie była pozbawiona kolorów. Później kolory zaczęły się wlewać na papier i z czasem stały się standardem.

Choć dziś coraz częściej nasi Czytelnicy, szczególnie pracujący w kulturze i naukach, uciekają od pstrokaczny charakterystycznej dla mediów społecznościowych — tak, okładka z kolorami niesie całkiem inny bagaż emocjonalny, niż ta czarno-biała. Niestety, ostatnie kilka numerów musiały być tych kolorów pozbawione.

AWARIA MASZYN, TAKŻE „NOWYCH”

Wcześniej informowaliśmy Czytelników, że nasze maszyny doświadczyły awarii. Na krótko udało się je przywrócić do pracy, choć niemałym wysiłkiem. Ostatecznie jednak nawet naprawy nie przyniosły długotrwałych efektów. Nasi technicy próbowali wszystkiego, ale zmęczenie materiału jest nieubłagane. Podjęliśmy próbę wymiany maszyn na inne. Niestety te „nowe” też nie zdały egzaminu.

Zostały jednak wydzierżawione inne maszyny, fabrycznie nowe, i kolor znów wrócił. Napis „Kurier Wileński” na pierwszej stronie ponownie błyszczy jaskrawym błękitem. To pierwsza dobra nowina. Cieszymy się z tego, choć naturalnie nie obeszło się bez dodatkowych kosztów.

KOSZT NIE BĘDZIE PRZERZUCONY NA CZYTELNIKA

Mamy też drugą dobrą nowinę — nie planujemy tych kosztów jednak przerzucać na Czytelnika, gdyż wiemy, że czasy nie są łatwe. Czytelnik musi liczyć każdy cent, a wydatek na prasę, nawet wyższej jakości, to jednak koszt.

Maszyny zawiodły, mimo wyłożonych starań zespołu. Ale ostatecznie kolor wrócił! Fot. Apolinary Klonowski

Nie jest to też czas łatwy dla dziennikarzy, którzy z jednej strony muszą zabiegać o uwagę coraz to bardziej do internetowych sensacji przyzwyczajonych odbiorców, a z drugiej nie mogą przekreślić istoty poważnego polskiego dziennikarstwa na Litwie i tego, co w naszej pracy jest kluczowe — wiarygodności.

Pewne rzeczy piszemy nadzwyczaj otwarcie, ponieważ uważamy to za część tej wiarygodności. Uważamy, że Czytelnik musi rozumieć, jak powstaje jego gazeta, która realnie wpływa na kształt polskiej społeczności na Litwie.

Zatem w dalszym ciągu będziemy serwowali wysokiej jakości treść przygotowaną przez zaufanych dziennikarzy, podpisujących się imieniem i nazwiskiem. To pozostanie niezmiennie. Uważamy, że jest to podstawa uczciwej pracy dziennikarskiej, która stanowi odpór dla chaosu informacyjnego w mediach społecznościowych, gdzie trwa wojna kognitywna, wojna na zmysły i wpływy, komentarze i zasięgi. Wychodzimy z założenia, że filozofia, którą przyjęliśmy

— czyli nacisk na poziom, a nie na ilość — to odpowiedź na pytanie, dlaczego na Litwie wszystkie inne, także większe tytuły, musiały się pozamykać, a „Kurier Wileński” wciąż trwa.

DZIĘKUJEMY ZA ZROZUMIENIE I KONTAKT!

Przepraszamy Czytelników, że przez jakiś czas okładki „Kuriera Wileńskiego” tego poziomu nie odzwierciedlały. Cieszymy się jednak, że problem został rozwiązany na dłużej. Należałoby też podziękować wszystkim naszym Czytelnikom, którzy zwracali się do nas z pytaniami o kolorowe okładki i czynione w tym kierunku kroki.

Odbieramy to jako troskę o to, by polska gazeta na Litwie była na wysokim poziomie. Była to okazja, aby porozmawiać z tymi, dla których przecież pracujemy — po drodze poznaliśmy wiele pomysłów, spostrzeżeń. Pocieszamy się więc powiedzeniem „nie ma tego złego, co by na dobre nie wyszło”!

Redakcja

PRACA Air Baltic zatrudni do 200 nowych pracowników

Łotewskie linie lotnicze Air Baltic, obsługujące loty w krajach bałtyckich, ogłosiły, że planują zatrudnić do 200 nowych pracowników — młodszych stewardów i stewardess. Firma oferuje wolne miejsca pracy w Wilnie, Rydze i Tallinie, które planuje obsadzić do lata przyszłego roku. W Wilnie poszukiwanych jest 30 młodszych stewardów i stewardess, a oferowane wynagrodzenie wynosi od 1,1 do 1,7 tys. euro (przed opodatkowaniem). W Rydze firma oferuje pracę dla 150 osób, a w Tallinie — dla 20. Obecnie w Air Baltic pracuje prawie 3 tys. specjalistów, a firma nadal rozszerza swój zespół w różnych działach.

TRANSPORT LTOU kupuje 12 autobusów elektrycznych

Spółka Lietuvos oro uostai (LTOU), zarządzająca trzema portami lotniczymi, kupuje od niemieckiego producenta autobusów lotniskowych Cobus 12 nowych autobusów elektrycznych przeznaczonych dla lotniska w Wilnie, poinformowała LTOU. Według komunikatu wartość podpisanej umowy wynosi 7,2 mln euro (bez VAT), a kwota ta obejmuje również obsługę techniczną i usuwanie usterek. Umowa przewiduje również możliwość zakupu w przyszłości trzech kolejnych autobusów tego typu. „Autobusy elektryczne będą miały obniżone progi, będą bardziej pojemne, dzięki czemu prawie 100 pasażerów będzie mogło wygodnie podróżować z terminalu do samolotu” — powiedział minister komunikacji Juras Taminskas. Autobusy o długości prawie 14 metrów i szerokości 2,7 metra, mogące pomieścić 96 pasażerów, w drugiej połowie przyszłego roku zastąpią wszystkie stare autobusy z silnikiem diesla na lotnisku w Wilnie.

GOSPODARKA W trzecim kwartale płace wzrosły 1,6 proc.

Średnie wynagrodzenie przed opodatkowaniem w gospodarce krajowej (z wyłączeniem przedsiębiorstw indywidualnych) w trzecim kwartale tego roku wyniosło około 2 428 euro — o 1,7 proc. więcej niż w drugim kwartale, a po opłaceniu podatków — 1 484 euro, czyli o 1,6 proc. więcej, — podaje Państwowa Agencja Statystyczna. Średnia płaca pracowników sektora publicznego wyniosła odpowiednio 2 586 euro i 1 575 euro — o 2,1 proc. i 1,9 proc. więcej, a sektora prywatnego — odpowiednio około 2 362 euro i 1 448 euro, czyli o 1,5 proc. i 1,3 proc. więcej. Realne wynagrodzenia w całym sektorze gospodarki wzrosły w tym okresie o 1,5 proc.: w sektorze publicznym — o 1,8 proc., a w prywatnym — o 1,2 proc. W trzecim kwartale wynagrodzenia wzrosły w większości sektorów — od 0,1 proc. (działalność administracyjna i usługowa) do 6,1 proc. (edukacja), a spadły — w przedsiębiorstwach zajmujących się dostawą energii elektrycznej, gazu, pary i klimatyzacją (3,7 proc.), finansami i ubezpieczeniami (3,4 proc.) oraz informacją i komunikacją (2,7 proc.).

TECHNOLOGIE Robot ustanowił rekord w chodzeniu

Chiński robot humanoidalny trafił do Księgi Rekordów Guinnessa, pokonując w ciągu trzech dni dystans ponad 100 km. To najdłuższy dystans, jaki kiedykolwiek pokonała maszyna humanoidalna. Robot o wysokości 169 cm, stworzony przez firmę AgiBot, wyruszył 10 listopada z Suzhou we wschodnich Chinach i 13 listopada dotarł autostradami i ulicami miast do historycznej dzielnicy Bund w Szanghaju. Firma AgiBot twierdzi, że dwunożny robot podczas swojej nieprzerwanej podróży o

długości 106,286 km „poruszał się po różnych nawierzchniach (...) przestrzegając przepisów ruchu drogowego”. Na filmach opublikowanych przez AgiBot widać, jak srebrno-czarny robot najpierw powoli mija rowerzystów i skuterzystów, a następnie przyspiesza i maszeruje ulicą Bund, z której rozciąga się panorama Szanghaju.

SANKCJE Litwa chce ograniczeń UE dot. białoruskich nawozów

W obliczu zagrożenia ze strony meteobalonów z przemysłu z Białorusi minister spraw zagranicznych Kęstutis Budrys oświadczył, że Wilno dąży do nałożenia przez UE sankcji na import białoruskich nawozów azotowych oraz szerszych sankcji na sektor lotniczy. „Po pierwsze, jest sektor lotniczy, gdzie konieczne jest rozszerzenie ograniczeń. Obecnie samoloty białoruskie nie mogą latać w przestrzeni powietrznej Unii Europejskiej, ale mogą latać te zarejestrowane nie w Białorusi. Chcemy, aby nie tylko samoloty zarejestrowane w Białorusi, ale także samoloty należące do osób z Białorusi podlegały ograniczeniom” — powiedział minister podczas posiedzenia w Sejmie. „Kolejną ważną kwestią (...) są ograniczenia importowe dotyczące nawozów azotowych. Nawozy azotowe powinny zostać włączone do listy sankcji. Olej rzepakowy, sól i inne grupy produktów” — powiedział Budrys.

Str. opr. Alicja Klonowska na podst. BNS, mat. pras., inf. wł.; Fot. Dainius Labutis, ELTA; alicja.klonowska@kurierwilenski.lt

Plan pokojowy dla Ukrainy. Ekspert: „Prawo nie może rodzić się z bezprawia”

Antoni Radczenko

Donald Trump od samego początku naciskał na Ukrainę w sprawie zakończenia wojny. Czy pokój zawarty pod presją zewnętrzną jest wiążący? Tomasz Lachowski z Uniwersytetu Łódzkiego twierdzi, że nie jest.

Plan pokojowy dla Ukrainy z 28 punktów zmniejszono do 19 — tak wynika z ostatnich doniesień medialnych. Pierwotna wersja wywołała duże niezadowolenie samej Ukrainy oraz jej europejskich sojuszników. 28-punktowy plan zawierał między innymi zapisy o tym, że Ukraina faktycznie zrzekałaby się części swych terytoriów na rzecz Rosji. Siły zbrojne Ukrainy nie mogłyby być większe niż 600 tys. Ukraina również musiałaby zrezygnować z ubiegania się o członkostwo w NATO. Gwarancje bezpieczeństwa dla Ukrainy nie były precyzyjnie określone.

ZMIANY W PLANIE

Po negocjacjach z planu usunięto dziewięć punktów, a inne sformułowania zostały zmodyfikowane. Szef gabinetu prezydenta Ukrainy Andrij Jermak, w rozmowie z portalem „Axios”, oświadczył, że teraz gwarancje dla jego kraju wyglądają solidnie. „Uważam, że danie tych silnych gwarancji bezpieczeństwa, których Ukraina nigdy wcześniej nie miała, to historyczna decyzja prezydenta Trumpa i Stanów Zjednoczonych” — oświadczył Jermak.

Kiedy media poinformowały o pierwotnym planie, pojawiły się głosy, że mamy do czynienia z nową Jaltą, która dla państw Europy Środkowo-Wschodniej jest symbolem zdrady sojuszników, kiedy wielkie mocarstwa ustaliły porozumienie ponad głowami innych państw. Powstaje pytanie, czy porozumienie zawarte pod presją jest wiążące. Jeśli mówimy o prawie cywilnym lub pracy, to odpowiedź jest jednoznaczna. Każde porozumienie narzucone w wyniku podstępów, groźby lub błędu jest nieważne. Czy jednak w prawie międzynarodowym są stosowane te same zasady?

Donald Trump po raz kolejny oświadczył, że w negocjacjach z Rosją i Ukrainą są postępy Fot. EPA-ELTA

CZECHOSŁOWACJA I NAMIBIA

Adiunkt w Katedrze Prawa Międzynarodowego i Stosunków Międzynarodowych Uniwersytetu Łódzkiego oraz redaktor naczelny serwisu Obserwator Międzynarodowy dr Tomasz Lachowski twierdzi, że prawo międzynarodowe pod tym względem niczym nie różni się od pozostałych gałęzi prawa.

— Zawarcie traktatu (a) pod przymusem lub (b) wynikającego z użycia siły lub groźby jej użycia jest nieważne od samego początku. Wynika to z Konwencji Wiedeńskiej o prawie traktatów z 1969 roku i prawa zwyczajowego. Jest to również kompatybilne z zasadą, że „prawo nie może rodzić się z bezprawia” i społeczność międzynarodowa ma obowiązek nieuznawania sytuacji, które powstają np. w wyniku agresji — mówi „Kurierowi Wileńskiemu” dr Tomasz Lachowski.

Ekspert podaje przykład Namibii, którą po II wojnie światowej okupowała RPA. Międzynarodowy Trybunał Sprawiedliwości w latach 70-tych XX wieku orzekł, że obecność RPA jest nielegalna.

— Ma to zapobiegać takim sytuacjom jak układ z Monachium z 1938 r. Pamiętajmy, że w 1973 RFN

i Czechosłowacja uznały, że układ z Monachium został zawarty w sytuacji groźby użycia siły wobec Czechosłowacji. Czechosłowacja nawet nie uczestniczyła w pracach nad traktatem, dlatego układ jest nieważny prawnie „od samego początku”. Strony uznały, że jakby nigdy nie został zawarty — oświadcza rozmówca.

SPOTKANIE W MIAMI

Agencja informacyjna Reuters podała, że 28-punktowy plan pokojowy USA dla Ukrainy został opracowany na podstawie dokumentu przekazanego przez Rosję. Zgodnie z tą wersją plan ten, przynajmniej częściowo, został napisany podczas październikowego spotkania w Miami, w którym uczestniczyli zięć Trumpa Jared Kushner, specjalny wysłannik prezydenta USA Steve Witkoff oraz przedstawiciel Władimira Putina Kirill Dmitrijew.

Donald Trump 28 października oświadczył, że w negocjacjach są postępy i nie ma określonej daty, kiedy porozumienie pokojowe ma zostać podpisane. ■

Coraz więcej uchodźców wojennych rozważa przyszłość swych dzieci poza Ukrainą

Justyna Giedrojc

Od 2022 r. na Litwie w ramach ochrony czasowej zarejestrowano ponad 100 tys. uchodźców z Ukrainy. Nadal przybywają kolejni, coraz więcej z nich nie planuje wracać do swej ojczyzny.

Z powodu coraz częstszych ataków na obiekty infrastruktury energetycznej mieszkańcy Ukrainy decydują się na opuszczenie swego kraju. Co pewien czas na Litwę przybywają kolejni uchodźcy. Chociaż większość z nich chce wrócić po zakończeniu zbrojnego konfliktu, długość wojny wpływa na to, że coraz więcej osób rozważa przyszłość poza Ukrainą.

Wśród przybywających z Ukrainy często spotkać można zarówno wielodzietne rodziny jak samotnego rodzica z dzieckiem. Z ogarniętego wojną kraju uciekają także kobiety ciężarne, osoby starsze, chore, z niepełnosprawnościami. Po przybyciu na Litwę zmagają się z wieloma trudnościami.

— Przede wszystkim są to trudności w znalezieniu mieszkania i pracy, bariery językowe, problemy z dostępem do opieki zdrowotnej czy formalnościami związanymi z pobytem — wyjaśnia w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” Ramunė Kochanauskaitė, koordynatorka ds. komunikacji w Międzynarodowej Organizacji ds. Migracji (IOM Lietuva).

SPECJALNA INFOLINIA I POMOC

Organizacja ta pomaga uchodźcom i innym migrantom z różnych krajów, świadcząc im pomoc humanitarną, psychologiczną i społeczną, a także wspierając ich integrację społeczną lub powrót do kraju.

— Wspieramy na różny sposób obcokrajowców. W miarę możliwości udzielamy pomocy finansowej osobom, które decydują się na powrót do swego kraju, ale nie mają pieniędzy na bilet — wyjaśnia rozmówczyni.

Każdy obcokrajowiec przebywający na Litwie może skontaktować się z IOM Lietuva za pośrednictwem bezpłatnej infolinii 0 800 22922.

Od początku 2025 r. IOM Lietuva udzieliła pomocy 582 nowo przybyłym uchodźcom z Ukrainy.

— Wsparcie pomaga na ustabilizowanie sytuacji życiowej w nowych warunkach. Pomoc obejmuje nie tylko wsparcie finansowe, dbamy także o integrację obcokrajowców na poziomie lokalnym. Zapewniamy pomoc osobom pozostawionym samym sobie w obcym kraju — mówi Ramunė Kochanauskaitė.

„WIDZĘ TU MNÓSTWO MOŻLIWOŚCI”

Wśród takich osób jest Serhij, który przyjechał z Ukrainy z synem. Z zawodu jest inżynierem, przez wiele lat pracował w sektorze budowlanym. Z ogromnym bólem obserwuje, jak wojna niszczy domy, mosty, drogi w jego kraju.

„Nie wrócimy pewnie do Ukrainy — nie mamy dokąd. Mam nadzieję, że syn zdobędzie dobre wykształcenie i w przyszłości przyczyni się do odbudowy zniszczonej Ukrainy” — mówi Serhij.

Obecnie szesnastolatek zdalnie studiuje informatykę w Łotewsko-Ukraińskim Kolegium. We wczesnym dzieciństwie u chłopca zdiagnozowano zaburzenia ze spektrum autyzmu. Po rozwodzie rodziców

dziecko do 14. roku życia mieszkało z mamą, później z ojcem.

Serhij mówi, że chłopak wymagał szczególnej uwagi, dlatego starał się możliwie najwięcej czasu spędzać z synem, motywował go do zajęć sportowych.

W wyniku ataku rakietowego ich mieszkanie w Kijowie zostało zniszczone. Po kilku przeprowadzkach ojciec z synem przyjechali na Litwę. Po ciężkich, spowodowanych wojną przeżyciach mężczyzna podupadł na zdrowiu — pojawiła się nagła potrzeba operacji serca. Na zabieg potrzebne były pieniądze, których Serhij nie miał. Firma, w której pracował, nie wypłaciła mu wynagrodzenia. Mężczyzna złożył więc pozew do sądu. Zwrócił się też o pomoc do IOM Lietuva. Dzięki otrzymanemu wsparciu zakupił jedzenie, niezbędny sprzęt, zapłacił za zajęcia sportowe syna.

Obecnie mężczyzna ma nową pracę, z której jest zadowolony.

„Wilno to piękne miasto. Widzę tu mnóstwo możliwości i ciągle synowi to powtarzam. Mówię mu, że teraz, gdy jesteśmy w Europie, powinien się więcej uczyć, żeby mógł wykorzystać swoje doświadczenie w przyszłości dla siebie i swojego kraju” — przyznaje Serhij. ■

TVP
WILNO

Z ogarniętej wojną Ukrainy w ciągu kilku lat na Litwę przybyło ok. 100 tys. uchodźców. Fot. Marian Paluszkiwicz

Awarie w starych blokach: przez zużycie, a rosnące koszty ponoszą mieszkańcy

Stare bloki wielomieszkaniowe coraz częściej stają się źródłem sytuacji awaryjnych — mieszkańcy muszą nie tylko rozwiązywać problemy związane z nieszczelnymi rurami lub awariami sieci elektrycznej, ale także ponosić coraz większe koszty usuwania tych usterek.

Najnowsze dane pokazują, że w ciągu ostatnich lat jedna trzecia mieszkańców miała do czynienia z sytuacją awaryjną w swoim mieszkaniu lub klatce schodowej, a ponad dwie trzecie z nich poniosło z tego powodu straty finansowe.

Według Gintarė Burbienė, dyrektorki Departamentu Modernizacji Budynków Agencji Zarządzania Projektami Środowiskowymi (APVA), coraz częstsze awarie są konsekwencją długotrwałego zużycia budynków, a najskuteczniejszym rozwiązaniem jest kompleksowa renowacja całego bloku wielomieszkaniowego.

„Renowacja bloków wielomieszkaniowych to nie tylko ocieplenie budynku i zmniejszenie rachunków za ogrzewanie. Zachęcam właścicieli mieszkań do rozważenia innych możliwości kompleksowej renowacji — modernizując budynek w ramach programu modernizacji bloków wielomieszkaniowych, można również naprawić dachy, rury, a także balkony, które w każdej chwili mogą znaleźć się w stanie, w którym zaczną się rozpadać. Prace te są nieuniknione i kosztowne, a wsparcie państwa znacznie zmniejsza obciążenie finansowe” — zwraca uwagę Burbienė.

Wyniki badania pokazują, że mieszkańcy doceniają renowację nie tylko ze względu na możliwość uniknięcia awarii, ale także dlatego, że przyczynia się ona do poprawy warunków życia i bardziej efektywnego wykorzystania energii. Dwie trzecie ankietowanych uważa, że po renowacji budynku sytuacje awaryjne będą rzadsze, a jedna trzecia zgodziłaby się na udział w renowacji nawet bez pomocy finansowej państwa. Przy wsparciu w wysokości co najmniej 20 proc. zgodziłoby się na to już 60 proc. mieszkańców.

Koszty ogrzewania pozostają jedną z najważniejszych motywa-

■ Odnowiony blok wielomieszkaniowy Fot. z archiwum APVA

cji mieszkańców. Według danych ankiety, wydatki większości gospodarstw domowych w sezonie grzewczym wynoszą od 51 do 150 euro, ale 15 proc. respondentów twierdzi, że w ich mieszkaniach i tak nie jest wystarczająco ciepło zimą. Wskazuje to na długotrwałe problemy związane z nieefektywnością energetyczną i złym stanem budynków.

Sytuacje awaryjne i rosnące z roku na rok koszty ich usuwania są wyraźnym sygnałem, że stan starych bloków wielomieszkaniowych bez systematycznej renowacji będzie się nadal pogarszał.

Wszystkie problemy wskazane przez mieszkańców bloków wielomieszkaniowych można rozwiązać nie w perspektywie krótkoterminowej, poprzez stopniowe naprawy i inwestycje, ale patrząc szerzej i remontując cały budynek. W ten sposób wydłuża się cykl życia budynku i unika się inwestycji w usuwanie skutków awa-

rii, które powtarzają się co roku lub co kilka miesięcy” — zauważa dyrektorka Departamentu Modernizacji Budynków APVA.

Kompleksowa renowacja pozwala na modernizację konstrukcji budynku i systemów inżynierskich, usunięcie wad stwarzających ryzyko awarii, poprawę efektywności energetycznej i zmniejszenie długoterminowych kosztów eksploatacji.

Badanie mieszkańców litewskich bloków wielomieszkaniowych wymagających renowacji (zbudowanych w 1993 r. i wcześniej) zostało przeprowadzone na zlecenie APVA przez firmę badawczą „Spinter tyrimai”. W badaniu wzięło udział 1 tys. respondentów z różnych regionów kraju.

Projekt „Promowanie renowacji bloków wielomieszkaniowych” jest finansowany ze środków Funduszu Spójności.

Ieva Vidūnaitė

Zam. 2882

W Polsce odnaleziono wileńskie relikwie. Jak można je obejrzyć?

Po dekadach milczenia i niepewności z prywatnej kolekcji w Polsce wyłaniają się ślady utraconego dziedzictwa benedyktynów z Wilna. Co odkryto i jak udało się je przywrócić litewskiej pamięci?

ODNALEZIONE DZIEDZICTWO

Zespół Muzeum Dziedzictwa Kościelnego zidentyfikował i zdigitalizował przechowywane w prywatnej kolekcji w Polsce skarby benedyktynów z Wilna. Przedmioty te zostały wywiezione podczas powojennej „repatriacji” ludności do Polski. To pierwsze takie odzyskanie — w formie cyfrowej — umożliwiające mieszkańcom Litwy zapoznanie się z nieznanym dotąd fragmentem historii Wilna.

W 1946 r. wileńscy benedyktyni rozdzielili się: część zakonników pozostała w Wilnie, żyjąc w ukryciu po zamknięciu kościoła św. Katarzyny, a druga część osiedliła się w klasztorze w Żarnowcu.

Przed wyjazdem starano się zabezpieczyć najcenniejsze dobra artystyczne i liturgiczne. Część skarbów, w tym srebra, obrazy, manuskrypty i relikwie, została przetransportowana do Polski — część oficjalnie, część nielegalnie, ukryta wśród rzeczy osobistych.

PRACE NAUKOWCZYŃ PRZYSZYLI SIĘ DO ODKRYCIA

Podczas badań w archiwach warszawskich odkryto niedokładne listy obrazów wywiezionych z Wilna. Dzięki pracy dr Laury Petrauskaitė oraz Karoliny Koroliovej-Barkovej możliwe było ich przypisanie do konkretnych dzieł przechowywanych obecnie w Żarnowcu.

„Nie wszystkie obrazy odpowiadały nazwom podanym w wykazach. Na przykład jedno z dzieł zostało opisane jako »Dziewica Maryja z Dzieciątkiem i oprawą (szatą) na tle ultramaryny, typu Matki Bożej Ostrobramskiej«. Nie znaleźliśmy obrazu o takiej nazwie, ale naszą uwagę przykuł wiszący w sali kapituły klasztoru

ru, gdzie urządziliśmy »studio fotograficzne«, wizerunek Maryi z aureolą na czarnym tle. Dopiero po zdjęciu obrazu i oświetleniu go pod odpowiednim kątem okazało się, że pod warstwą czarnej farby kryje się wspomniany w opisie jasny kolor ultramaryny” — powiedziała dr Laura Petrauskaitė.

„Część obrazów, które wisiały w refektarzu klasztoru, celach i korytarzach, udało się zidentyfikować na podstawie naklejek na ich tylnej stronie. Obrazy przewiezione »oficjalną drogą« zostały przekazane do przechowywania do Muzeum Narodowego w Warszawie, do rąk jego dyrektora Stanisława Lorentza, byłego konserwatora zabytków kultury regionu wileńskiego. W muzeum nadano im numery depozytowe, a dzieła oznaczono naklejkami. Benedyktynki odebrały swoje obrazy z Warszawy dopiero po roku, w 1947 r.” — opowiadała Karolina Koroliova-Barkova.

WIRTUALNA GALERIA

Litewskie badaczki odkryły i opisały 69 dzieł sztuki oraz bogate archiwalia benedyktynów wileńskich, dokumentujące historię klasztoru i jego dziedzictwo. Najcenniejsze artefakty, w tym portrety opatów i szaty liturgiczne, zostały zdigitalizowane i przygotowane do publikacji, by udostępnić je szerokiej publiczności.

Wyniki badań udostępniono w wirtualnej galerii na stronie Muzeum Dziedzictwa Kościelnego: www.bpmuzejus.lt, w sekcji „O muzeum”. Dzięki wsparciu Ministerstwa Kultury Republiki Litewskiej, Samorządu Miasta Wilna oraz Archidiecezji Wileńskiej udało się połączyć rozproszone dziedzictwo klasztoru i udostępnić je szerokiej publiczności.

Wszystkie zebrane materiały zostaną opublikowane w 2026 r. w formie opracowania poświęconego historii kościoła św. Katarzyny i benedyktynów wileńskich. ■

Opr. J.B. na podst. inf. BPM

W sali kapituły klasztoru urządzono studio do fotografowania odnalezionych dzieł z Wilna Fot. Karolina Koroliova-Barkova

O miano reprezentanta Litwy w Eurowizji zawalczą dwie Polki i jeden polski zespół

Znane są już zespoły i artyści, którzy zawalczą o miano reprezentanta Litwy podczas Eurowizji 2026. Wśród nich — dwie litewskie Polki i jeden polski zespół na Litwie.

W tegorocznej edycji litewskich preselekcji o udział w międzynarodowym konkursie Eurowizji zawalczą 40 piosenek, wybranych przez specjalną komisję powołaną przez LRT.

„Każdego roku odczuwamy zainteresowanie twórców i wykonawców — krajowe eliminacje stają się przestrzenią, w której spotykają się bardzo różne gatunki i pokolenia. Wybór piosenek nie był łatwy: chcieliśmy, aby w programie znalazły się zarówno znane, lubiane przez publiczność nazwiska, jak i nowe głosy, które mogą zaskoczyć całą Europę” — powiedział Audrius Giržadas, główny producent.

W gronie uczestników znaleźli się również uczestnicy z polskiej społeczności na Litwie: Black Biceps (zawalczyli o miano reprezentanta rok temu), Elisabeth Olshey (Elżbieta Oleszkiewicz) oraz Patrycja Łuszczynska (Patrycja Łuszczynska).

BLACK BICEPS Z NIEMENCZYNA

Black Biceps to polsko-litewska grupa muzyczna założona w 2013 r. przez Edgara Krivelisa i Witalija Walentynowicza, uczniów Gimnazjum im. Konstantego Parczewskiego w Niemenczynie. Zespół jest dobrze znany, szczególnie z humorystycznego stylu, pozytywnego przekazu oraz internetowych parodii.

W zeszłym roku ich droga do finału była pełna niespodzianek — najpierw nie dotarli do finału, ale decyzją LRT, po petycjach i głosach fanów, zostali przywrócenie do eliminacji. Zespół wystąpił z utworem „Visaip man reik” (w wolnym tłumaczeniu — „Trzeba mi wszelako”), a ich finałowy udział spotkał się z dużym uznaniem widzów.

Zespół Black Biceps walczył w zeszłym roku o miano reprezentanta Litwy w Eurowizji 2025 i spotkał się z pozytywnym odbiorem Fot. Julius Kalinskas, ELTA

ELŻBIETA OLESZKIEWICZ, JAZZOWA DUSZA Z WILEŃSZCZYZNY

Elżbieta Oleszkiewicz, znana również jako Elizabeth Olshey, to wszechstronna wokalistka pochodząca z Wileńszczyzny, która łączy jazz, soul i muzykę folkową.

Swoją muzyczną drogę rozpoczęła w dzieciństwie, inspirowana domową tradycją artystyczną. Uczyła się w szkole muzycznej w Trokach, a następnie studiowała wokalistykę na Kolegium Wileńskim. W duecie z pianistką Anastazją Szaniną współtworzy projekt Jazz Vibrations, specjalizujący się w jazzowych balladach prezentowanych w galeriach i salach koncertowych.

W 2018 r. wystąpiła z utworem „Bejausmis” w litewskich eliminacjach do Eurowizji. Rok później, ponownie walczyła o reprezentowanie Litwy na Eurowizji z autorskim utworem „Never Enough (Of Your Love)”.

Wokalistka wzięła także udział w programie „Lietuvos Balsas” (Głos Litwy), jest również laureatką I Polonijnego Festiwalu Polskiej Piosenki w Opolu.

Elżbieta jest solistką w folkowym Kaymo Project, dyrygentką chóru gospel oraz nauczycielką śpiewu. Na co

dzień aktywnie łączy działalność estradową z pedagogiczną.

PATRYCJA ŁUSZCZYŃSKA, GŁOS TEATRU TANGA W WILNIE

Charyzmatyczna wokalistka Patrycja Łuszczynska od dwóch lat występuje na scenie Teatru Tanga w Wilnie, nadając muzyce i spektaklom emocjonalną głębię i autentyczność.

Teatr Tanga w Wilnie — jest pierwszym i jedynym profesjonalnym teatrem tanga argentyńskiego na Litwie oraz w Europie. Sceniczna obecność Patrycji Łuszczynskiej i jej charakterystyczny głos stały się rozpoznawalnym elementem repertuaru, który łączy muzykę na żywo, taniec i opowieść inspirowaną kulturą Ameryki Południowej. Teatr Tanga w Wilnie działa nieprzerwanie od ponad 18 lat i ma na koncie ponad 30 różnych spektakli.

Wielki finał EUROWIZIJA.LT odbędzie się 27 lutego 2026 r. w sali Twinsbet w Wilnie — wydarzenie będzie można oglądać na platformach państwowego nadawcy LRT.

Opr. J.B. na podst. inf. wł. Lrt.lt, KW, mat. pras.

Europa szykuje się na wielkie mrozy, a Litwa... wciąż czeka na prawdziwą zimę

Meteorolog Gytis Valaika w rozmowie z „KW” nie wierzy w alarmistyczne prognozy mroźnej zimy. Ale jedno jest pewne: według dostawców — ciepło w domach mieszkańców jest zagwarantowane.

Honorata Adamowicz

PROGNOZY A RZECZYWISTOŚĆ

— Co roku słyszymy ostrzeżenia o „zimie stulecia”, jednak fakty mówią same za siebie: od 2012 r. Litwa nie doświadczyła ekstremalnych mrozów rzędu minus 30°C. Dłuższe, mroźne i śnieżne okresy zdarzają się niezwykle rzadko, a większość zim w naszym kraju jest łagodna lub wręcz ciepła. Pojawiające się krótkie epizody z niskimi temperaturami czy opadami śniegu nie zmieniają tego trendu. Nawet ostatnia chłodniejsza zima w 2021 r. trwała zaledwie kilka tygodni. Nic nie wskazuje na to, że w tym roku zima na Litwie będzie mroźna — współczesne zimy są fragmentaryczne, krótkotrwałe i dalekie od legendarnych, srogich mrozów sprzed lat — w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” prognozuje meteorolog Gytis Valaika.

TRAKTOWAĆ ORIENTACYJNIE

Choć pojawiają się prognozy o możliwie chłodniejszej zimie w Europie, eksperci podkreślają, że długoterminowe przewidywania są obarczone dużym ryzykiem błędu. Skupiając się na najbliższych tygodniach, możemy się spodziewać nieco cieplejszego grudnia w Litwie — około 1 stopnia powyżej normy i z mniejszą ilością opadów niż zwykle. To pokazuje, podkreśla meteorolog, jak dynamiczna i nieprzewidywalna jest pogoda, a prognozy długoterminowe należy traktować raczej orientacyjnie.

GOTOWOŚĆ SYSTEMÓW GRZEWCYCH

Prezes Litewskiego Stowarzyszenia Dostawców Ciepła, Valdas

Lukoševičius w rozmowie z „Kurierem Wileńskim”, podkreśla, że śnieg to najmniejszy problem — większe wyzwanie stanowi niska temperatura.

— Wszystko jest projektowane i kalkulowane tak, aby wytrzymać najniższe temperatury — nawet przez 3-5 dni przy minus 20-24°C. To w zupełności wystarcza, aby zapewnić miastom i mieszkańcom ciepło i ciepłą wodę. To jest główne wyzwanie — ale przedsiębiorstwa ciepłownicze nie polegają wyłącznie na głównych kotłach. Mają także kotły rezerwowe, które można uruchomić w razie awarii lub innych nieprzewidzianych sytuacji — wyjaśnia prezes Lukoševičius.

PODWÓJNE ZABEZPIECZENIE

Do tej pory żadna z zim nie sprawiła, że mieszkańcy zostali pozbawieni ciepła czy ciepłej wody. Zimą przedsiębiorstwa ciepłowni-

cze są przygotowane jak zawsze — zgodnie z przepisami muszą mieć paliwo główne oraz 10-dniową rezerwę na miejscu. Obecnie głównym paliwem jest biopaliwo, a dla 10-dniowej rezerwy również stosuje się biopaliwo w kotłowni. Dodatkowo każde przedsiębiorstwo dysponuje kotłami na gaz ziemny lub paliwo płynne — mazut albo lekkie produkty naftowe.

— Takie rozwiązanie zapewnia podwójne zabezpieczenie w zakresie zasobów energii. W razie awarii można uruchomić kotły rezerwowe i utrzymać dostawy ciepła i ciepłej wody dla mieszkańców — podkreśla Valdas Lukoševičius.

Ekspert zapewnia, że współczesne miasta są przygotowane na zimę nie tylko od strony infrastruktury, ale także dzięki planowaniu i rezerwom, co daje mieszkańcom pewność, że nawet w wyjątkowo mroźne dni domy pozostaną ciepłe, a woda — gorąca. ■

Współczesne zimy są fragmentaryczne, krótkotrwałe i dalekie od legendarnych, srogich mrozów sprzed lat — mówi meteorolog Fot. Marian Paluszkiewicz

W tym miesiącu – dwie ważne daty związane z Adamem Mickiewiczem

W bieżącym miesiącu przypadają dwie ważne daty związane z Adamem Mickiewiczem. To 170. rocznica śmierci wieszczka oraz 70. rocznica ponownego otwarcia muzeum przy zaułku Bernardyńskim 11.

Justyna Giedrojc

Po wybuchu wojny krymskiej w Adam Mickiewicz wyjechał do Konstantynopola, gdzie formowano Legion Polski do walki z Rosją. Do dzisiejszego Stambułu wyruszył z Paryża, gdzie zamieszkał w 1832 r. Tu poeta wykładał w prestiżowym Collège de France, napisał poemat „Pan Tadeusz” (1834). W Konstantynopolu Mickiewicz zachorował na cholere i zmarł 26 listopada 1855 r. Miał 57 lat.

Jego ciało przewieziono do Paryża, a w 1890 r. prochy poety uroczyście sprowadzono do Krakowa, gdzie spoczęły w krypcie na Wawelu, obok królów polskich.

KONKURS POETYCKI

W Wilnie jest wiele miejsc związanych z Adamem Mickiewiczem – przede wszystkim mieszkanie przy zaułku Bernardyńskim, w którym pisał i redagował „Grażynę”. Mieści się tu Muzeum Adama Mickiewicza. Obecnie placówka z powodu remontu jest zamknięta dla zwiedzających.

Mimo to muzeum nadal działa, organizując różne wydarzenia. Właśnie dobiegł końca kolejny konkurs poetycki.

— W tym roku konkurs nosił nazwę „Czym jest me życie? Ach, jedną chwilką!”. Został zorganizowany z okazji 170. rocznicy śmierci Adama Mickiewicza i Tomasza Zana. Temat wierszy był dowolny. Nie narzucaliśmy z góry, o czym te wiersze powinny być, uczestnicy mieli więc szerokie pole do popisu — mówi „Kurierowi Wileńskiemu” Leokadia Aszkiełowicz, kustoszka muzeum.

W konkursie mogli brać udział wszyscy chętni.

— W tym roku mieliśmy uczestników z Litwy i z Polski. Są to

Muzeum Adama Mickiewicza przechowuje obrazy, książki, fotografie, rzeźby i inne eksponaty związane z postacią poety

uczniowie, studenci oraz osoby nawet w bardzo dojrzałym wieku. Wiersze pisane były w języku polskim i litewskim. Niektórzy uczestnicy brali udział w konkursie nie po raz pierwszy. Wyniki zostaną ogłoszone 17 grudnia. Prace konkursowe będą oceniane przez jury składające się z poetów, publicystów, profesorów Uniwersytetu Wileńskiego. Laureaci otrzymają nagrody oraz dyplomy — wyjaśnia kustoszka.

PO WOJNIE RUSZYŁA WIELKA ODBUDOWA WILNA

— Miasto miało się odradzać już w roli stolicy sowieckiego państwa. Z racji przypadającej rocznicy 100-lecia śmierci Wieszczka, UNESCO rok 1955 ogłosiło Rokiem Mickiewicza. Szykując się do jej obchodów, podjęto się szczytnych inicjatyw w najróżniejszych zakątkach świata: otwierano albo

reaktywowano muzea poety, zawieszano tablice pamiątkowe, w wielu miastach pracowicie odbudowywano wcześniej równie pracowicie zniszczone przez hitlerowców pomniki Mickiewicza. W 1955 r. zawrzało również na Uniwersytecie Wileńskim im. Kapsukas. Zawrzało dość późno, bo rocznica śmierci wypadła w listopadzie, a Rada Ministrów Litewskiej SRR dopiero 4 października wydała zarządzenie, a w nim dyspozycje umożliwiające odtworzenie muzeum — opowiada Alicja Dzisiejcz, kustoszka Muzeum Adama Mickiewicza, autorka wielu publikacji o tematyce mickiewiczowskiej.

Dążąc do uwiecznienia pamięci Mickiewicza zobowiązano Wileński Państwowy Uniwersytet im. V. Kapsukas do odbudowy pamiątkowego mieszkania-muzeum Adama Mickiewicza do 15 listopada 1955 r.

12.>>

— Zobowiązano także Ministerstwo Finansów do wydania z funduszu rezerwowego Uniwersytetu im. V. Kapsukas 20 tys. rubli na pokrycie środków na odbudowę muzeum. Zarządzono odbudować pamiątkowe muzeum Mickiewicza w pomieszczeniu, gdzie ono się znajdowało do 1941 r., tj. w budynku należącym do Uniwersytetu przy zaułku Bernardyńskim 11 (lit. Pilies skersgatvis), które wówczas służyło jako mieszkanie prywatne. Człowiekiem, który zapoczątkował wielkie prace przygotowawcze, był Lew Władiimirow (1912-1999), dyrektor biblioteki UW. Prace w rekordowo krótkim czasie zakończyły się uroczystym otwarciem odrodzonego Muzeum Adama Mickiewicza, wymarzonego niegdyś przez Antoniego Edwarda Odyńca, założonego przez Jana Konrada Obst 1 i jego żonę — Różę, a zamkniętego w czasie drugiej wojny światowej. Placówkę otwarto 27 listopada 1955 r. o godzinie o 10.00 jako Pamiątkowe Mieszkanie-Muzeum Adama Mickiewicza — kontynuuje Alicja Dzisiewicz. Muzeum otrzymało dary zza granicy

— Polska przekazała około 25 interesujących fotografii. Materiału zebrano tak wiele, że postanowiono zorganizować dużą republikańską wystawę, poświęconą uczczeniu 100. rocznicy śmierci Adama Mickiewicza. Odbyła się ona w Ratuszu miejskim. Zebrano 200 obrazów, litografii, miedziorytów, samych portretów Mickiewicza aż 45! Także ponad 600 książek, materiał rękopiśmienny, m.in. tekę sprawy filomatów z Archiwum Państwowego — opowiada rozmówczyni.

Staraniem Lwa Władiimirowa w 1955 r. w Wilnie, oprócz ponownego otwarcia Muzeum Adama Mickiewicza, odnowiono oraz odsłonięto kilka tablic pamiątkowych poświęconych poecie: w podwórku muzeum, na budynku przy ul. Zamkowej 13, nad drzwiami wejściowymi do klasztoru bazylianów oraz nad bramą wejściową do budynku przy zaułku Literackim 5.

— W 1957 r. muzeum wzbogaciło się o wartościowe eksponaty. Nie posiadało ono stałych etatów,

dlatego przyjmowało gości w niedziele — jeden dzień w tygodniu. W 1957 r. muzeum odwiedziło ponad 1 tys. zwiedzających, w tym — wycieczki z zagranicy, szczególnie z Polski. W odpowiedzi na wzrost zapotrzebowania społeczeństwa, muzeum od 1 stycznia 1958 r. postanowiono otwierać dwa razy w tygodniu. Zachowały się trzy księgi wpisów z lat 50. i 60. Są to wpisy litewskie, polskie, białoruskie, rosyjskie, łotewskie, francuskie, gruzińskie, angielskie, fińskie, chińskie i niemieckie. Pierwsze wpisy — autografy pochodzą z 27 listopada 1955 r. — dnia otwarcia muzeum. Złożyli je Vincas Mykolas-Putinas, Eduardas Mieželaitis, Vladas Drėma, Lew Władiimirow i inni goście muzeum — opowiada Alicja Dzisiewicz.

EKSPONATY ZWIĄZANE Z POETĄ

Muzeum Adama Mickiewicza przy Uniwersytecie Wileńskim zostało założone w 1911 r. dla upamiętnienia życia i twórczości poety. Od 1 stycznia 2021 r. placówka stała się jednym z oddziałów Muzeum Uniwersytetu Wileńskiego. Dziś muzeum przechowuje obrazy, książki, fotografie, rzeźby i inne eksponaty związane z postacią poety. Ważne miejsce w historii muzeum zajmuje rodzina Ignacego i Teresy Byczkowskich.

W 1812 r. nabyli oni budynek i zaczęli wynajmować pokoje. Wśród lokatorów byli Adam Mickiewicz oraz jego przyjaciele: Ignacy Domeyko, Józef Jeżowski, Antoni Edward Odyniec. W wynajętym tu lokalu Mickiewicz pisał poemat „Grażyna”.

Na początku XX w. kamienicę przy zaułku Bernardyńskim nabył Jan Konrad Obst (1876-1954). 23 września 1911 r. wileński „Tygodnik Ilustrowany” opublikował artykuł o tym nowym mieszkańcu Wilna, który niedawno przeniósł się tu z Petersburga. Obst był śpiewakiem operowym, dziennikarzem i redaktorem „Kwartalnika Litewskiego”. Zamieszkał z żoną Różą w części nowo zakupionego budynku. Tu też założył Muzeum Adama Mickiewicza. Na ekspozycję złożyła się część prywatnej kolekcji Obstów, którzy byli zapalonymi kolekcjonerami.

W 1938 r. Obst aktem darowizny przekazał cały budynek wraz z muzeum i zgromadzonymi w nim eksponatami Uniwersytetowi Stefana Batorego. W czasie II wojny światowej i po wojnie w dawnym muzeum mieściły się mieszkania, a większość eksponatów zaginęła.

Fot. Marian Paluszkiwicz

TVP
WILNO

W siedzibie muzeum, gdzie tradycyjnie organizowane są spotkania literackie, obecnie trwa remont. Zakończenie prac zaplanowano na jesień 2026 r.

Historyk: Powstanie styczniowe na Litwie przyćmiło powstanie listopadowe

Powstanie listopadowe rozpoczęło się na Litwie kilka miesięcy po wybuchu w Warszawie. Na Litwie powstanie styczniowe, jak w rozmowie z „KW” sądzi historyk Eligijus Raila, jest bardziej pamiętane przez pryzmat bohaterów.

Antoni Radczenko

Po wojnach napoleońskich, na mocy postanowień kongresu wiedeńskiego, powołano do życia Królestwo Polskie. W teorii nowy byt był monarchią konstytucyjną powiązany unią personalną z Imperium Rosyjskim. Królestwo miało własny sejm, rząd oraz wojsko.

PRZYCZYNY POWSTANIA

Nadana przez cara Aleksandra I w 1815 r. konstytucja była jedną z najbardziej liberalnych w ówczesnej Europie. W praktyce Rosja notorycznie łamała prawo, ingerując w wewnętrzną politykę Królestwa Kongresowego. W odpowiedzi na działania władz rosyjskich w nocy z 29 na 30 listopada 1830 r. w Warszawie wybuchło powstanie. Nazajutrz powstańcy opanowali stolicę. 3 grudnia powstał rząd tymczasowy, na czele którego stanął książę Adam Jerzy Czartoryski. Wodzem naczelnym został generał Józef Chłopicki, który dwa dni później ogłosił się dyktatorem powstania.

Początkowo władze powstańcze próbowały negocjować z Petersburgiem. Rokowania zakończyły się fiaskiem, dlatego 17 stycznia 1831 r. sejm zdeponował Mikołaja I. W tym samym dniu Sejm Warszawy wydał odezwę do mieszkańców ziem zabranych, czyli terenów obecnej Litwy, Ukrainy oraz Białorusi. Sejm wezwał mieszkańców do oporu. „Z polecenia naszego twórcie bratnie hufce i spieszcie z nami do ziem waszych, ażeby ujarzmionych ziomeków wyswobodzić” — czytamy w dokumencie.

REPRESJE PO ZRYWIE I REŻIM MURAWJOWA-WIESZATIELA

Pierwsze potyczki z wojskiem rosyjskim odbyły się jeszcze

Represje po 1864 r. względem Litwy i Litwinów były bardziej bolesne — twierdzi historyk Eligijus Raila

w lutym. Pierwsze zwycięstwa powstańcze przypadają na marzec. 23 marca powstańcy zajmują Rosienie. Później zryw rozpowszechnił się na inne powiaty. Powstańcy dwukrotnie próbowali zdobyć Wilno. Pierwsza próba odbyła się w dniach 17-18 kwietnia. Druga próba nastąpiła, kiedy na Litwę wkroczyły wojska Królestwa. Generał Antoni Giełdud rozpoczął szturm 19 czerwca. Obie próby się nie udały.

W powstaniu obok szlachty brali udział również włościanie. Nie patrząc na dosyć masowy udział w zrywie niepodległościowym, to powstanie listopadowe jest mniej znane na Litwie niż styczniowe.

— Odpowiedź, dlaczego powstanie styczniowe zajmuje większe miejsce w litewskiej historiografii niż listopadowe, jest prosta. Oczywiście po obu powstaniach nastąpiły rosyjskie represje. Po stłumieniu powstania listopadowego został zamknięty na przykład Uniwersytet Wileński. Represje po 1864 r. względem Litwy i Li-

twinów były bardziej bolesne. Władze carskie zakazały druku w alfabecie łacińskim. To oznaczało, że została zakazana prasa w języku litewskim. Na 40 lat Litwini stracili dostęp do litewskiego pisma. Reżim Murawjowa-Wieszatiela był bardzo odczuwalny, dlatego powstanie styczniowe przyćmiło powstanie listopadowe — komentuje dla „Kuriera Wileńskiego” znany litewski historyk Eligijus Raila z Uniwersytetu Wileńskiego.

ŚMIERĆ GENERAŁA

Korpus generała Antoniego Giełduda po nieudanej próbie zdobycia Wilna przedarł się do Prus, gdzie został internowany. Podczas przekroczenia granicy Giełdud został zastrzelony przez swego podwładnego, kapitana Stefana Skulskiego. Spora część oficerów i żołnierzy zarzucała swemu dowódcy nieudolność, która przyczyniła się do upadku powstania.

14.>>

„Grupa złożona z naszych generałów, oficerów wyższych i sztabowych, pruskiego generała i adiutantów stała radząc, gdy wtem wciska się pomiędzy nich konno z pistoletem w ręku kapitan Skulski, adiutant 7. pułku, wzywa o zrobienie mu miejsca dla pomówienia z generałem Giełgudem. Krótco coś przemówił, strzelił z pistoletu i Giełgud padł na ziemię” — tak wspominał te wydarzenia powstaniec listopadowy Ignacy Radziejewski.

Ostatni oddział powstańczy na Litwie przestał działać w listopadzie 1831 r.

— Powstanie listopadowe funkcjonuje w litewskiej pamięci historycznej, ale bardziej w postaci bohaterów zrywu niepodległościowego, na przykład znana jest postać Emilii Plater. Sądzę, że na pamięć historyczną miała wpływ też chronologia. Powstanie styczniowe było późniejsze. Po nim zostały liczne wspomnienia. Ważnym elementem jest fakt, że po powstaniu styczniowym rozpoczęło się litewskie odrodzenie narodowe. To są zjawiska ze sobą powiązane — zaznacza Raila.

POCZĄTEK ODRODZENIA NARODOWEGO

Po stłumieniu powstania władze carskie rozpoczęły represje. Na mieszkańców Litwy zostały

nałożone wysokie kontrybucje. Zaostrzono cenzurę. Zamknięto szereg klasztorów. To właśnie po powstaniu listopadowym Rosjanie zaczęli promować ideę, że Wielkie Księstwo Litewskie do Unii Lubelskiej było państwem ruskim, dlatego związek i włączenie tych terenów do Imperium Rosyjskiego było czymś naturalnym.

Jednym z symboli rosyjskich represji na Litwie było zamknięcie Uniwersytetu Wileńskiego w 1832 r. W 1840 r. został zniesiony statut litewski, aby tereny jeszcze bardziej ujednolicić z Rosją. Tym niemniej, po powstaniu listopadowym można było nadal wydawać i rozpowszechniać książki oraz pisma w języku litewskim. Odebrano to po powstaniu styczniowym, które było również początkiem litewskiego odrodzenia narodowego.

— Powstanie styczniowe było ostatnim wspólnym polsko-litewskim zrywem narodowościowym. Wówczas jeszcze przebiegały się idee Rzeczypospolitej Obojga Narodów. Później Litwini i Polacy, nawet w obrębie Imperium Rosyjskiego, kroczyli własnymi drogami. W Polsce powstał pozytywizm, który zaczął kształtować politykę narodową. Na Litwie odbywały się podobne procesy — podkreśla Eligijus Raila.

Fot. Marian Paluszkiwicz

■ Powstańcy listopadowi dwukrotnie próbowali zdobyć Wilno

Kampania wspierająca wzrost dzietności na Litwie

Inwestycje w dzieci i rodziny to inwestycje w przetrwanie państwa — podkreśliła minister opieki socjalnej i pracy Jūratė Zailskienė po spotkaniu z prezydentem i ministrami na temat sytuacji demograficznej. Minister ogłosiła, że w przyszłym roku ruszy ogólnokrajowa kampania społeczna, której celem będzie zachęcanie do zakładania rodzin i posiadania dzieci. „Środki przeznaczone na dzieci i rodziny są inwestycją państwa w ciągłość i przetrwanie naszego kraju” — powiedziała minister Zailskienė. Podczas spotkania zaznaczono, że samo wsparcie finansowe to za mało. Rząd chce podejść do problemu dzietności w sposób systemowy, wykorzystując potencjał wszystkich resortów. „Rząd przewiduje znaczne środki na rodziny, aby czuły się one bezpieczne zarówno pod względem finansowym, jak i emocjonalnym. Jednak same zachęty finansowe nie wystarczą” — podkreśliła Zailskienė. Jak dodała, w ministerstwie powołano zespół, który przygotuje nową kampanię społeczną. Ma ona inspirować społeczeństwo do podejmowania decyzji o powiększeniu rodziny.

Ministerstwo przypomniało również o ostatnich reformach. Od 1 czerwca jednorazowy zasiłek z tytułu urodzenia dziecka wzrośnie do 1 036 euro (obecnie 770 euro), a zasiłek na dziecko w przyszłym roku osiągnie poziom niemal 130 euro.

Nowa rekompensata za opiekę nad dzieckiem wzrośnie do blisko 385 euro miesięcznie, a jej beneficjentami będzie mogła zostać większa liczba osób.

Zmieniają się również zasady przyznawania zasiłków opiekuńczych — rodzice uzyskują do nich prawo już po 6 miesiącach ubezpieczenia. Sejm rozpatruje projekt, zgodnie z którym świadczenie będzie przysługiwać także rodzicom bez prawa do zasiłku z systemu ubezpieczeń społecznych.

Opr. J.B. na podst. inf. Ministerstwo Opieki Socjalnej i Pracy

Gorące andrzejki w wileńskim DKP – zabawa, wróżby i muzyka aż do rana!

Honorata Adamowicz

Europa może czekać na zimę, a tymczasem na Wileńszczyźnie gorąca zabawa jest pewna! Andrzejki to bardzo popularne święto w całym regionie, obchodzone tradycyjnie w ostatni weekend listopada.

Tegoroczna edycja w Domu Kultury Polskiej w Wilnie odbędzie się już 29 listopada i to właśnie tu planowana jest największa zabawa andrzejkowa w regionie. Goście mogą liczyć na pamiątkowe zdjęcia, wyjątkowy program artystyczny i niespodziankę, która zaskoczy wszystkich.

Największa impreza andrzejkowa na Wileńszczyźnie odbywa się właśnie w Domu Kultury Polskiej w Wilnie, a bilety na wydarzenie wykupywane są zawsze w ciągu kilku dni, co świadczy o ogromnym zainteresowaniu i popularności imprezy.

25 LAT TRADYCJI

— Nie pamiętam dokładnie pierwszego spotkania andrzejkowego, ale Dom Kultury Polskiej w Wilnie działa już od 25 lat. Przez ten czas zabawa andrzejkowa stała się stałym punktem tradycji, a imprezy odbywały się w różnych formach — od klasycznych zabaw, przez akcenty kulturalne i muzyczne, po nowoczesne programy artystyczne. Każde spotkanie zawsze zawierało elementy konkursów i wróżb — oczywiście w formie żartu. Goście przychodzą tu nie tylko po to, by dobrze zjeść i wytańczyć się, ale także, by w skupieniu przeżyć adwent i poczuć wyjątkową, świąteczną atmosferę — zapewnia w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” Władysław Wojnicz, kierownik Działu Komercyjnego DKP, organizator imprezy.

CO W KUCHNI?

W foyer DKP uczestnicy będą mogli zrobić pamiątkowe zdjęcia, które uwiecznią ich udział w wydarzeniu. W sali każdy znajdzie swoje miejsce, by wygodnie obserwować

Tegoroczne andrzejki w Domu Kultury Polskiej w Wilnie odbędą się już 29 listopada **Fot. DKP**

przygotowany program artystyczny. Nie zabraknie kulinarnych atrakcji — restauracja „Pan Tadeusz”, pod kierownictwem szefowej kuchni Haliny Wiszniewskiej, przygotuje zarówno przekąski, jak i dania gorące w stylu lat 80. i 90., co dodatkowo podkreśli wyjątkowy charakter wieczoru.

— W menu znajdują się zarówno tradycyjne potrawy kuchni polskiej, jak i lekkie, nowoczesne propozycje, idealnie dopasowane do atmosfery wieczoru. Wszyscy wiedzą, że kuchnia tej restauracji słynie z wyśmienitego smaku i starannie dobranych składników, a każdy posiłek serwowany jest z dbałością o najwyższą jakość. Te kulinarne doznania nie tylko uzupełnią zabawę, ale też dodatkowo podkreślą wyjątkowy charakter wieczoru, czyniąc go niezapomnianym doświadczeniem dla wszystkich uczestników — podkreśla Władysław Wojnicz.

GORĄCO NA PARKIECIE

O gorącą atmosferę na parkiecie zadbają doświadczeni muzycy — zespół Bożena & Bogdan oraz Orkiestra akordeonowa „Ad Libitum”. Ich występy gwarantują taneczną zabawę

i niezapomniane chwile dla wszystkich uczestników.

Zabawa potrwa długo, zakończy się po północy. Organizatorzy przygotowali dla gości miłą niespodziankę — jej charakter pozostanie tajemnicą aż do momentu odkrycia, co tylko podkreśla napięcie i oczekiwanie na wydarzenie.

TRADYCJA I NOWOCZESNOŚĆ

Andrzejki na Wileńszczyźnie są bardzo popularne, a wydarzenia w Domu Kultury Polskiej w Wilnie są ich największą i najbardziej wyczekiwaną odsłoną. Impreza łączy w sobie najlepsze elementy tradycji, muzyki, dobrego jedzenia i świetnej zabawy, gwarantując niezapomniany wieczór i wyjątkowe wspomnienia dla wszystkich uczestników.

Celem andrzejek jest przede wszystkim połączenie zabawy z tradycją i integracją społeczności. To wieczór, który pozwala uczestnikom oderwać się od codzienności, spędzić czas w miłej atmosferze, pobawić się, poznać nowe osoby i wspólnie celebrować polskie tradycje kulturowe. Zabawa odbywa się tradycyjnie tuż przed okresem adwentu, co nadaje jej wyjątkowego, świątecznego klimatu. ■

Nie będzie dodatkowych opłat za refundowane usługi. Sejm zdecydował

Litewski Sejm zdecydował. Placówki medyczne nie będą mogły pobierać dodatkowych opłat za usługi finansowane z budżetu. Przewidziane są wyjątki, np. koszty dodatkowego komfortu.

WIĘKSZOŚĆ GŁOSÓW „ZA”

We wtorek 25 listopada Sejm Litwy zakazał placówkom medycznym pobierania od pacjentów dodatkowych opłat za usługi zdrowotne finansowane przez państwo, ale zezwolił na stosowanie dodatkowych opłat za droższe środki i tzw. komfort. Oznacza to, że jeśli pacjent będzie życzył użycia lepszych środków czy dodatkowych wygod, niefinansowanych z budżetu, będzie musiał z własnej kieszeni pokryć różnicę — ale zgoda na to będzie musiała być wyrażona na piśmie.

Za taką zmianą ustawy o ubezpieczeniach zdrowotnych głosowało 63 posłów, trzech było przeciw, a ośmiu wstrzymało się od głosu. „Te poprawki do ustawy wzmacniają sektor publiczny” — powiedział poseł socjaldemokrata Andrius Busila.

Konserwatystka Jurgita Sejonienė uważa natomiast, że odbierając możliwość dopłacania za usługi, lekkomyślnie igra się ze zdrowiem mieszkańców Litwy. „Pacjenci nie będą mogli uzyskać lepszej usługi, nie będą mogli uzyskać jej szybciej. Niewątpliwie zwrócimy się do Trybunału Konstytucyjnego” — stwierdziła.

NARUSZENIE PROCEDUR?

Liberałka Viktorija Čmilytė-Niešienė podkreśliła, że zakaz dopłat nie został omówiony z partnerami społecznymi — pacjentami, organizacjami medycznymi — i został przyjęty z naruszeniem wymogów legislacyjnych.

Według posłanki, 24 listopada kontroler Sejmu przedstawił wniosek, że „Ministerstwo Zdrowia naruszyło zasady legalności, przejrzystości i kompletności mające za-

stosowanie do działalności podmiotów administracji publicznej”.

Zgodnie z przyjętymi poprawkami, od maja przyszłego roku placówki medyczne nie będą mogły pobierać od pacjentów dodatkowych opłat za usługi opieki zdrowotnej gwarantowane przez państwo. „Opieka zdrowotna gwarantowana przez państwo w podmiotach działających w ramach LNSS (Litewskiego Narodowego Systemu Opieki Zdrowotnej) jest świadczona bezpłatnie, za te usługi opieki zdrowotnej nie można żądać dodatkowej opłaty” — stwierdzono w poprawce.

Minister ochrony zdrowia Marija Jakubauskienė stwierdziła, że jeśli pacjent będzie miał skierowanie od lekarza rodzinnego do lekarza specjalisty, a placówka świadcząca usługi zawarła umowę z Państwową Kasą Chorych, leczenie będzie musiało być świadczone bezpłatnie, niezależnie od tego, czy placówka ta jest prywatna, czy państwowa.

Przewiduje się również, że w niektórych przypadkach pacjent będzie mógł poprosić o narzędzia droższe niż te pokrywane z Funduszu Obowiązkowych Ubezpieczeń Zdrowotnych. W takim przypadku będzie musiał pokryć różnicę między stawkami ustalonymi przez kasę cho-

rych a stawkami ustalonymi przez placówkę opieki zdrowotnej. Jednak taką chęć pacjent będzie musiał zgłosić na piśmie.

Ponadto pacjent zachowuje prawo do opłacenia na własne życzenie usług niemedyceńskich (nazwane są „komfortowymi”).

RESZTA W RĘKACH MINISTER

Wykaz usług niemedyceńskich oraz metodę obliczania cen usług niemedyceńskich zatwierdzi minister zdrowia.

Zniesienie dopłat za usługi opieki zdrowotnej spotkało się z krytyką ze strony części lekarzy i pacjentów. Obawiali się oni, że utrudni to dostęp do usług, zachęci do wręczania łapówek i zaszkodzi prywatnej medycynie.

W zeszłym tygodniu Litewska Konfederacja Biznesu i Ministerstwo Zdrowia podpisały porozumienie w sprawie wzmocnienia systemu opieki zdrowotnej, uzgodniono możliwość dopłat za narzędzia medyczne i obsługę pozamedykalną oraz przewidziano utrzymanie w 2027 r. finansowania prywatnych placówek ze środków państwowych zgodnie z faktycznym zakresem w 2025 r. ■

Opr. A.K. na podst. BNS

Sejm zakazał pobierania opłat za refundowane usługi medyczne, nawet w placówkach prywatnych Fot. Olga Posaškova, Kancelaria Sejmu RL

Wileńska starówka będzie rozkopana.

Remont kluczowych ulic

W sercu Wilna szykują się zmiany — ruszy renowacja kluczowych ulic Starówki. Włodarze wyjaśnili, jakie dokładnie zmiany zostaną wprowadzone. Można zgłaszać swoje propozycje.

WYMIANA NAWIERZCHNI

Z początkiem 2026 r. w Wilnie rozpocznie się gruntowna renowacja ulic w obrębie starego miasta i jego okolic.

Modernizacji poddane zostaną m.in. ulice Jagiełły (Jogailos), Bazylińska (Bazilijonų), Daukšos, Ostrobramska (Aušros Vartų) i Wileńska (Vilniaus). Za przygotowanie projektów odpowiada miejska spółka Vilniaus vystymo kompanija (VVK). Jak zapowiedziano, modernizacja obejmie zarówno wymianę nawierzchni, jak i poprawę infrastruktury dla pieszych i rowerzystów.

Na ulicy Jagiełły zostaną poszerzone chodniki, a w jej zachodniej części powstanie nowa ścieżka rowerowa, łącząca ulicę Islandijos z aleją Giedymina. Z kolei na ulicach Bazylińskiej, Daukšos i Ostrobramskiej przewidziano wymianę nawierzchni asfaltowej, remont chodników i modernizację oświetlenia.

„Na wszystkich odnawianych ulicach planowane jest ułożenie nawierzchni dotykowych oraz obniżenie krawężników w niezbędnych miejscach, aby ulice były przystosowane dla osób niepełnosprawnych. Po zakończeniu prac piesi, rowerzyści i transport publiczny będą mogli poruszać się płynniej, a ulice staną się bezpieczniejsze i wygodniejsze w codziennym użytkowaniu” — powiedziała Laura Joffė, kierowniczka VVK.

ZACHOWANIE HISTORYCZNEGO CHARAKTERU PRZESTRZENI

Wszystkie objęte remontem ulice znajdują się w historycznej części Wilna, dlatego projektowane zmiany są ściśle konsultowane z instytucjami odpowiedzialnymi za ochronę dziedzictwa kulturowego. Celem jest zachowanie autentycznego charakteru przestrzeni.

Na ulicach Bazylińskiej i Wileńskiej odrestaurowana zostanie kolorowa kostka granitowa, natomiast chodniki przy ulicy Jagiełły zostaną wyłożone szarą kostką, by wizualnie współgrać z aleją Giedymina. Na tej trasie pozostanie także zabytkowa aleja lipowa.

Szczególną uwagę poświęcono także zieleni miejskiej. Projektanci deklarują dbałość o istniejące drzewa oraz poprawę warunków ich wzrostu na całym terenie objętym renowacją.

MIESZKAŃCY MAJĄ BYĆ WŁĄCZENI W PROCES

Projekty modernizacji były publicznie prezentowane, a mieszkańcy mieli możliwość bezpośredniego zgłaszania uwag i pytań. Spotkania zorganizowała VVK, zapraszając nie tylko mieszkańców, ale też przedstawicieli biznesu i organizacje społecznych.

„Zaangażowanie mieszkańców jest niezwykle ważne dla stworzenia miasta wygodnego dla wszystkich” — zaznaczyła Laura Joffė.

Najwięcej dyskusji wzbudził projekt ulicy Jagiełły, w szczególności planowana ścieżka rowerowa. Mieszkańcy zaproponowali, by zbliżyć ją do jezdni — projektanci obiecali rozważyć tę sugestię. Z kolei mieszkańcy okolic ulicy Bazylińskiej pozytywnie przyjęli inicjatywę uhonorowania historii tego miejsca — po zakończeniu prac pojawi się tam m.in. oznaczenie konturu dawnych murów obronnych.

W przypadku ulicy Wileńskiej dyskutowano m.in. o optymalnej wysokości krawężników, które z jednej strony muszą zapewnić wygodę pieszym, a z drugiej ograniczać niekontrolowany ruch samochodowy. Zwrócono też uwagę na konieczność zapewnienia dostępności dla osób z niepełnosprawnościami.

Miasto zaprasza wszystkich zainteresowanych do śledzenia postępów projektu i zapoznania się ze szczegółami planowanej renowacji na stronie internetowej: pasitarkime.vilnius.lt.

Opr. J.B. na podst.
Vilniaus vystymo kompanija

Podczas prac modernizacyjnych mieszkańców czekają czasowe utrudnienia, ale efektem prac ma być bardziej komfortowa przestrzeń. Fot. Marian Paluszkiewicz

Zimą jemy kaloryczniej – to naturalne, ale są granice. Porady ekspertów

Gdy temperatura spada, zmieniają się także potrzeby organizmu – lekkie posiłki są wypierane przez dania ciężkie, gorące, kaloryczne. To normalna reakcja organizmu. Gdzie jest jednak granica, której przekroczenia możemy pożałować?

ZMIENIAJĄ SIĘ POTRZEBY

W zimowych miesiącach częściej sięgamy po ciepłe, kaloryczne posiłki, a świeże warzywa ustępują miejsca potrawom gotowanym. To naturalna reakcja organizmu na spadek temperatury. „Wraz z nadejściem chłódów dieta większości ludzi zmienia się w sposób całkowicie naturalny – organizm zaczyna domagać się cieplejszych, bardziej sycących i kalorycznych potraw” – mówi Fausta Barisevičienė, farmaceutka z sieci aptek Eurovaistinė.

Dietetyczka Viktorija Uzielė zaznacza, że zimowe zmęczenie i spadek aktywności fizycznej wpływają na wybór pokarmów. „Zimą częściej odczuwamy zmęczenie i mamy mniejszą motywację do ruchu. [...] Tłuste i sycące potrawy pomagają uniknąć skoków i spadków cukru, dlatego organizm wybiera je jako skuteczne źródło energii” – twierdzi Viktorija Uzielė.

KLUCZ DO ODPORNOŚCI

Odżywianie ma bezpośredni wpływ na odporność – to właśnie z codziennych posiłków organizm czerpie niezbędne składniki do obrony przed infekcjami. „W przypadku niedoboru witamin, minerałów, błonnika lub białka organizmowi trudniej jest zwalczać wirusy, regenerować się i utrzymać energię” – podkreśla Fausta Barisevičienė.

Dietetyczka przypomina również o roli przeciwutleniaczy: „W sezonie przeziębień wzrasta ilość wolnych rodników, a witaminy C, E, beta-karoten, polifenole i flawonoidy pomagają zneutralizować te szkodliwe działanie” – zaznacza Viktorija Uzielė.

Choć zimą trudniej o świeże produkty, wartości odżywcze można czerpać z warzyw mrożonych lub sezonowych. „Mrożone warzywa – są zbierane i mrożone w momencie

Zimą warto sięgać po ciepłe, wartościowe posiłki, z dużą ilością warzyw i bogate w białko Fot. Marian Paluszkiwicz

osiągnięcia dojrzałości, dzięki czemu zawierają nawet więcej witamin, minerałów i przeciwutleniaczy niż świeże warzywa przechowywane przez długi czas” – radzi Viktorija Uzielė.

Zaleca ona również spożywanie warzyw korzeniowych, kapusty, dyni, kalafiora oraz ich obróbkę termiczną – pieczenie, gotowanie na parze czy duszenie. Dietę warto uzupełniać także roślinami strączkowymi, zbożami i ziołami.

„Produkty te dostarczają błonnika, białka, witamin z grupy B i minerałów. [...] Kurkuma, imbir, czosnek, cynamon, tymianek, rozmaryn i pieprz nie tylko dodają smaku, ale także poprawiają trawienie i zmniejszają stan zapalny” – dodaje dietetyczka.

BŁĘDY, KTÓRYCH WARTO UNIKAĆ

Zbyt mała ilość warzyw i nadmiar rafinowanych węglowodanów to częste błędy zimowej diety.

„Rafinowane produkty zapewniają krótkotrwały zastrzyk energii, ale wkrótce poziom energii zaczyna spadać, powodując zmęczenie, senność i chęć podjadania jeszcze wię-

cej. [...] Ponadto nie należy zapominać o zawartości białka” – ostrzega Viktorija Uzielė.

Odpowiednia ilość białka i zdrowych tłuszczów pomaga utrzymać sytość, stabilny poziom glukozy i silną odporność. Równie istotna jest aktywność fizyczna i odpowiednie nawodnienie.

PATRZMY NA WITAMINY!

Brak słońca i świeżych produktów zimą sprzyja niedoborom witamin i minerałów.

„Witaminy z grup D, C i B, a także cynk i magnez przyczyniają się do prawidłowego funkcjonowania układu odpornościowego i utrzymania energii, ale należy pamiętać, że powinny one przede wszystkim uzupełniać, a nie zastępować pełnowartościową dietę” – zaznacza Fausta Barisevičienė.

Dietetyczka zaleca konsultację ze specjalistą w przypadku utrzymującego się zmęczenia, częstych infekcji czy innych oznak pogorszonego samopoczucia. ■

Opr. J.B. na podst. zenpr.lt

Burmistrz Myśliborza: Współpraca z Litwą ma tutaj wyjątkową tradycję

„Bł. ks. Michał Sopoćko, wileński spowiednik s. Faustyny Kowalskiej szukał miejsca, gdzie miałyby powstać nowe zgromadzenie zakonne (...). I znalazł to miejsce właśnie u nas, w Myśliborzu w kościółku nad Jeziorem Myśliborskim” — opowiada burmistrz Myśliborza Piotr Sobolewski, z którym rozmawiamy o tym mieście, którego historia sięga XIII wieku.

Leszek Wątróbski: Współczesny Myślibórz to...

Piotr Sobolewski: ...miasto liczące dziś niespełna 11 tys. mieszkańców, położone na terenie województwa zachodniopomorskiego, pełniące funkcję stolicy powiatu. Wraz z obszarem gminy liczba ludności wynosi ponad 18 tys. Nasza gmina obejmuje 29 sołectw, co wyróżnia ją na tle sąsiednich miejscowości — takich jak Dębno, Barlinek czy Choszczno. Każde z sołectw posiada własny charakter i często także cenne zabytki. W krajobrazie gminy dominują budowle sakralne — od niewielkich kościółków średniowiecznych poprzez obiekty barokowe, aż po okazałe świątynie neogotyckie.

Historia Myśliborza sięga XIII wieku.

Co najmniej roku 1238, choć badacze podkreślają, że jest to data przybliżona. Pierwszy znany dokument dotyczący miasta pochodzi właśnie z tego okresu, lecz tylko jego część przetrwała do naszych czasów. Dawne losy miasta były ściśle związane z burzliwą historią regionu, a w szczególności z przeniesieniem stolicy Nowej Marchii z Myśliborza do Kostrzyna przez margrabiego Jana z Kostrzyna. Wraz z decyzją o przeniesieniu centrum administracyjnego przetransportowano tam również archiwa miejskie i kroniki. To właśnie w twierdzy kostrzyńskiej złożono dokumenty dotyczące lokacji miasta i jego wczesnych dziejów. Niestety, podczas działań wojennych w roku 1945, gdy przez twierdzę przeszedł front białoruski, obiekt został niemal całkowicie zniszczony, a wraz z nim prawdopodobnie spłonęły bezcenne archiwalia. Dlatego dzisiejsza wiedza o średniowiecznym Myśliborzu opiera się głównie na dokumentach zachowanych w Berlinie i Poczdamie oraz na pracy lokalnych badaczy.

Burmistrz Piotr Sobolewski z konsulem honorowym Litwy w Szczecinie Wiesławem Wierchosiem Fot. Leszek Wątróbski

Istotną rolę w odtwarzaniu fragmentów historii miasta odgrywa Muzeum Pojezierza Myśliborskiego...

...działające od lat pod kierunkiem Magdaleny Szymczyk. Wydawany jest tam rocznik „Civitas et museum”, który pełni funkcję współczesnej kroniki, zawiera artykuły naukowe, opisy najważniejszych wydarzeń, odkryć archeologicznych oraz lokalnych inicjatyw. Dzięki temu publikacja ta uzupełnia brakujące ogniwa w historii Myśliborza i stanowi podstawowe źródło wiedzy dla mieszkańców oraz historyków zajmujących się dziejami regionu.

Jednym z elementów dawnej, wielokulturowej struktury miasta była społeczność żydowska...

...i niemiecka, do roku 1945. Dziś po jej obecności pozostały już tylko szczątkowe ślady. To samo dzieje się z pamiątkami po Żydach. Bożnica żydowska, stojąca niegdyś naprzeciw klasztoru dominikanów, nie przetrwała, lecz w ukrytym podwórzu

współczesnej kamienicy nadal można dostrzec ośmiokątny zarys jej fundamentów. Jeszcze po wojnie istniał również żydowski kirkut położony niedaleko synagogi, jednak w latach powojennych ulegał stopniowej degradacji. Napływowa ludność nie miała poczucia trwałości osiedlenia, a władze komunistyczne niechętnie odnosiły się do obiektów związanych z mniejszościami wyznaniowymi czy narodowymi. Brak ochrony i nadzoru sprawił, że zarówno kirkut, jak i pozostałości po bożnicy zostały ostatecznie zniszczone, a ślady ich istnienia zatarły się w przestrzeni miasta.

A co ocalało z minionych wieków?

Na szczególną uwagę zasługuje kościół w Sitnie, który z dużym prawdopodobieństwem został zaprojektowany przez młodego Karla Friedricha Schinkla, wybitnego pruskiego architekta tworzącego m.in. w Berlinie i w całym regionie Prus.

20.>>

Świątynia została wzniesiona w pierwszej połowie XIX w. z fundacji rodziny Plaumannów z Hohen-Ziethen. Jest to skromny, lecz niezwykle malowniczy obiekt — zbudowany z kamieni polnych i cegły, z trzykondygnacyjną wieżą oraz charakterystycznym neogotyckim detałem architektonicznym.

Myślībórz położony jest w samym centrum Pojezierza Myślīborskiego...

...regionu bogatego w naturalne zasoby wodne. W granicach miasta znajdują się trzy jeziora. Największe z nich — Jezioro Myślīborskie ma ponad 600 ha powierzchni i jest typowym jeziorem polodowcowym, przez które przepływa rzeka Myśla. Towarzyszą mu mniejsze jeziora: Wierzbickie, Rzeczyca, Królewskie i Oczko pełniące lokalną rolę rekreacyjną i krajobrazową. Okolica jest zatem atrakcyjna turystycznie i przyciąga zarówno mieszkańców, jak i osoby z regionu. W przeciwieństwie do wielu miast regionu Myślībórz nie jest ośrodkiem przemysłowym, lecz administracyjnym i usługowym. Znajdują się tu sąd, urząd skarbowy oraz starostwo powiatowe. W ostatniej dekadzie miasto dynamicznie rozwinęło się gospodarczo dzięki nowej obwodnicy, wzdłuż której powstały liczne hale handlowe i usługowe. Oferta sklepów przyciąga mieszkańców sąsiednich gmin oraz gości z Niemiec, co przekłada się na rosnące dochody budżetowe gminy.

Wasza Gmina dba również o rozwój lokalnego szkolnictwa.

W mieście funkcjonują dwie duże szkoły podstawowe — SP nr 2 im. Janusza Kusocińskiego oraz SP nr 3 im. Leonida Teligi, znana ze swoich żeglarskich tradycji. Na terenach wiejskich działają szkoły w Golenicach, Kieszkowie i Nawrocku, noszące imiona patronów związanych z kulturą i edukacją: Mickiewicza, Korczaka i Brzechwy. W ostatnich latach inwestujemy tam w nowoczesne hale sportowe oraz modernizację infrastruktury. Powiat prowadzi natomiast Zespół Szkół im. Noblistów Polskich oraz Zespół Szkół i Placówek Oświatowych im. Dariusza i Girenasa, co podkreśla silne związki regionu z litewską historią lotniczą.

■ Pszczelnik, miejsce tragicznej śmierci lotników litewskich Fot. Leszek Wątróbski

Od kilkudziesięciu już lat Myślībórz organizuje uroczystości związane z tragiczną śmiercią litewskich lotników Steponasa Dariusza i Stasy Girėnasa. Kiedy to się zaczęło?

Współpraca z Litwą w Myślīborzu ma wyjątkową tradycję. Jej początki sięgają lat 60., kiedy to leśniczy Piotr Niewiński stanął w obronie pomnika litewskich lotników, którzy zginęli w Pszczelniku. Ówczesne władze komunistyczne chciały zburzyć pomnik błędnie uznany za obiekt niemiecki. Niewiński swoją zdecydowaną postawą doprowadził do zaniechania rozbioru, co umożliwiło późniejsze odkrycie prawdziwej historii lotników i rozpoczęcie lokalnego kultu pamięci. Bardziej uroczyste upamiętnienia zaczęły się jednak dopiero w roku 1983

— w 50. rocznicę ich tragicznego lotu — z udziałem przedstawicieli władz Polski i Litwy, licznych delegacji oraz Polaków litewskiego pochodzenia. Pod koniec lat 80. sprowadzono do Pszczelnika żmudzką chatę, w której urządzono izbę pamięci. Po roku 1989 kolejne władze samorządowe traktowały Pszczelnik jako symbol współpracy polsko-litewskiej i z pełnym zaangażowaniem dbały o to miejsce. od tego czasu wszystkie rocznice obchodzone są w pełnoskalowym wymiarze. Nasze kontakty z Litwą pogłębiły się dzięki współpracy z miastami partnerskimi oraz aktywnością konsula honorowego Litwy w Szczecinie — Wiesława Wierchosa, który znacząco rozszerzył skalę międzynarodowych relacji.

22.>>

■ Kwiaty składa ambasador Litwy Valdemaras Sarapinas Fot. Leszek Wątróbski

21.>>

Do Pszczelnika zaczęli przyjeżdżać prezydenci, delegacje i goście o wysokiej randze państwowej.

W przestrzeni miejskiej Myśliborza znajdują się aż trzy miejsca związane z litewskimi lotnikami. To prawda, są to: rondo im. Dariusza i Girenasa, szkoła nosząca ich imię oraz skwer z obeliskiem przy kaplicy św. Gertrudy. Obelisk ten odsłonił wspólnie prezydent Litwy Valdas Adamkus oraz Andrzej Duda, wówczas minister w kancelarii Lecha Kaczyńskiego. Miasto, wraz z Muzeum Pojezierza Myśliborskiego, wydało również trójjęzyczny album „Oni nadal lecą”, dokumentujący historię lotników w formie bogato ilustrowanej publikacji. Po przełomie roku 1989, kiedy zaczął kształtować się samorząd myśliborski, kolejni burmistrzowie, począwszy od pani Wiesławy Różyckiej przez następnych burmistrzów, aż do obecnego, dbali i dbają z całą mocą i oddaniem o to miejsce. Czujemy się jako całorocznicy strażnicy litewskiego pomnika.

Pszczelnik stał się pierwszym frontem polsko-litewskiej współpracy.

Wielokrotnie w rozmowach z zaprzyjaźnionymi z nami Litwinami z miast partnerskich — Kowna i rejonu kowieńskiego, a ostatnio również z Varėny, w czasie swobodnych spotkań i chwilach refleksji, zdarzało mi się usłyszeć, że kiedy tu przyjeżdżali pierwszy raz, to ich nastawienie było zdecydowanie inne niż obecne. Owa skomplikowana historia wspólnej Rzeczypospolitej, która skończyła się tragicznie, oraz późniejsze dążenia Li-

twy do odbudowy swojej tożsamości i niepodległości raczej nie skłaniały naszych sąsiadów do patrzenia w naszym kierunku z nadmierną serdecznością. Ale właśnie te kolejne wizyty Litwinów u nas, w Myśliborzu i oczywiście w Pszczelniku, znacząco zmieniły ich spojrzenie na te same sprawy. Polacy bowiem okazują się być ludźmi gościnnymi, serdecznymi i otwartymi. Ponadto Litwini bardzo doceniają to, że my rozumiemy, jak ważna dla nich jest ta część historii litewskiej w kontekście S. Dariusza i S. Girenasa. Co więcej, dostrzegają również fakt, że ich bohaterowie stali się również częścią naszej lokalnej polskiej historii. To ich niezwykle ujmuje. I oni z takim właśnie obrazem Polski i Polaków wracają na Litwę i tam w bezpośredniej relacji ze swoimi przyjaciółmi, kolegami i współpracownikami zmieniają dawną narrację, tworząc zupełnie inny pozytywny wizerunek nas samych.

Myślibórz kryje także inną, niezwykłą historię związaną z duchowością.

W ostatnim roczniku „Civitas et museum” (Miasto i muzeum) znajduje się mój krótki artykuł podsumowujący ostatnie spotkanie w Pszczelniku. Poszukuję w nim też poniekąd analogii i powiązań z inną niezwykłą historią związaną z Myśliborzem, a mianowicie błogosławionym ks. Michałem Sopoćko. Ten wileński spowiednik s. Faustyny Kowalskiej szukał miejsca, gdzie miałyby powstać nowe zgromadzenie zakonne. Takie było marzenie, taka była wola s. Faustyny. I znalazł to miejsce właśnie u nas, w Myśliborzu w niewielkim ko-

ściółku nad Jeziorem Myśliborskim. Tam właśnie przyjechały i zamieszkały pierwsze siostry z Wilna. I tak się zaczęła działalność Zgromadzenia Sióstr Jezusa Miłosiernego.

Natomiast ciekawostką jest również fakt, że kiedy S. Dariusz i S. Girenas przygotowywali Lituanikę do lotu w czerwcu roku 1933, to w tym samym czasie doszło do pierwszego spotkania w Wilnie ks. Michała Sopoćki z s. Faustyną Kowalską. Rok później zaczął powstawać słynny „Dzienniczek” s. Faustyny. Los chciał, że wskazała w tym samym czasie jako miejsce przeznaczenia dla nowego zgromadzenia miasto Myślibórz, to samo, które stało się miejscem przeznaczenia litewskich lotników. Ta niezwykła koincydencja nawet dla osób wstręmięźliwie spoglądających na kwestię wiary wzbudza dreszczyk emocji.

Jest Pan związany z samorządem myśliborskim od roku 2006.

Zgadza się, wtedy właśnie pierwszy raz wybrany zostałem w skład Rady Miejskiej w Myśliborzu, zaś funkcję burmistrza pełnię od roku 2014. Jestem rodowitym myśliborzaninem, zaś z wykształcenia filologiem polskim i literaturoznawcą. Czasu prywatnego pozostaje niewiele, ale każdą wolną chwilę poświęcam wędkarstwu oraz zegarmistrzostwu, które uczy pokory, cierpliwości i rozważli.

Czego można Panu jako Burmistrzowi Myśliborza życzyć?

Żeby nie zabrakło zdrowia i sił w pracy dla moich mieszkańców.

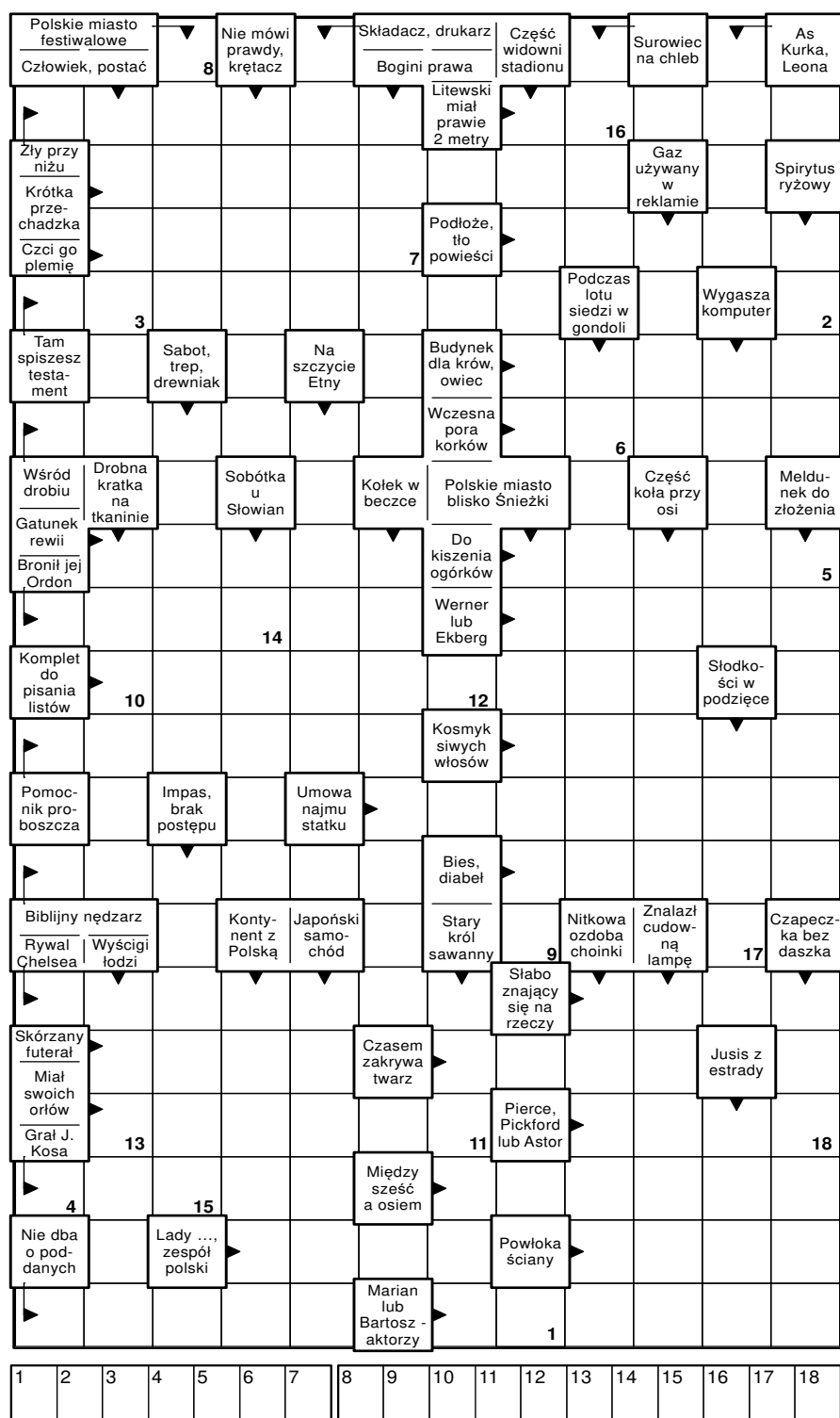
To tego właśnie życzę, dziękując jednocześnie za rozmowę. ■

Rozmawiał Leszek Wątróbski

■ Ambasador Litwy z małżonką wśród młodzieży litewskiej z Puńska (Pszczelnik 2025) Fot. Leszek Wątróbski

Krzyżówka

ROZWIĄZANIE KRZYŻÓWKI Z 25-26 LISTOPADA

Poziomo: KOMETA - JĄDRO - POPITKA - ŁAWICA - JUNAK - RAZOWIEC - CHAOS - ANDRE - ZORRO - ACAN - SZPON - IMAGE - BOBAS - COSEL - MALI - TRAN - WIEKO - DUET - PEPESZA - CASTRO - LOKAJ - KURSKI - TEKLA - KAZACZOK - MUZA - SPIS - SEREK - WYCISK - LAMA - ESKA - WAŁCZ - ŁOSKOT

Pionowo: KOPARKA - ZBAWCA - UKLEJA - MOWA - NAPOLI - SARA - EPIZOD - OBIEKT - SZMELC - TICO - RANA - KAUKAZ - LATAWIEC - STOPOWICZ - ZAWAŁ - JAJECZNICA - PLUTO - UCHO - MONDEO - EKSCES - EDEN - ARRAS - USKOK - PISK - AMOR - GENEZA - LNIŚKO - FOLK - SOPEL - TAJGA - SKAT

Hasło: Nadchodzą zimne dni

Uśmiechnij się!

Wraca Jasio ze szkoły do domu.

Mama pyta:

– Jasiu i jak tam w szkole?

– Dobrze mamo.

– A jak tam religia?

– No pani nam opowiadała jak

Mojżesz wyprowadzał lud wybrany z ziemi Egipskiej.

– To powiedz, jak to było.

– Więc tak: szli, szli, szli... doszli do

Morza Czerwonego Mojżesz wyciągnął telefon komórkowy, zadzwonił po ekipę budowlaną, ekipa wybudowała most, przeszli na drugą stronę i poszli dalej.

– Jasiu! Pani wam to powiedziała?!?

– Mamo, jak bym powiedział to tak, jak pani opowiadała nigdy byś w to nie uwierzyła.

Rozmawiają dwaj mężczyźni przy barze:

– Pan żonaty?

– Nie, to kot mnie podrapał.

Zoo. Jeden z opiekunów zagląda w rozdziawioną paszczę krokodyla.

Drugi podchodzi i pyta:

– Co z nim?

– Nie wiem, weterynarz już pół godziny nie wraca.

Zabrał chłopak dziewczynę do drogiej restauracji. Siadają przy stoliku. Kelner podaje im menu.

Chłopak patrzy na kosmiczne ceny, jednak nie traci zimnej krwi i pyta dziewczynę:

– To na co masz ochotę, mój ty słodki grubasku?

Św. Piotr siedzi sobie u bram raju, popija herbatkę i czyta gazetę.

Nagle drzwi się otwierają i wpada koleś. Zatrzymuje się na środku recepcji i wybiega.

Za chwilę znowu to samo, wbiega i wybiega. Św. Piotr podnosi wzrok

znad gazety i mówi:

– O rany, znowu kogoś reanimują.

– Słyszałem, że nauczyłeś grać swoją żonę w pokera.

– Tak. To był wspaniały pomysł.

Wczoraj wygrałem od niej prawie połowę mojej pensji.

POLSKI TEATR W WILNIE

Kierownik artystyczny teatru Irena Litwinowicz

240 lat Sceny Polskiej w Wilnie

FRANCISZEK ZABŁOCKI

FIRCYK W ZAŁOTACH

ADAPTACJA I REŻYSERIA
INKA DOWLASZ

SCENOGRAPHIA
RAFAŁ PIESLIAK

OPRACOWANIE MUZYCZNE
MARIUSZ CZARNECKI

CENTRUM KULTURY W NOWEJ WILEJCE (UL. GEROVĚS 1)

PREMIERA 7 GRUDNIA 2025 | GODZ. 16.00

BILETY DO NABYCIA POPRZEC [paySera](#) INFORMACJA POD TEL. +370 686 44703

„PUIKŪNAS PIRŠLYBOSE”

WSPIERAJĄ NAS:

Zadanie współfinansowane ze środków Kancelarii Senatu w ramach
sprawowania opieki Senatu Rzeczypospolitej Polskiej nad Polską i Polakami
za granicą w 2025 roku

PATRONI MEDIALNI:

KUPNO

Najdrożej na Litwie kupujemy lasy (dojrzałe, młode, na drewno, poręby), ziemię i zagrody. Tel. +370 651 39 039

Kupię las. Rozliczam się od razu. Tel. +370 686 03 070

Drogo kupujemy las, ziemię. Załatwiam dokumenty. Szybkie rozliczenie.

Tel. +370 606 01 125

KUPUJEMY LAS
Tel. +370 686 245 15

Kupię mieszkanie w Wilnie. Może być bez remontu. Proponować różne warianty. Tel. +370 683 73159

USŁUGI

Pokrycie dachowe, naprawa. Dostawa materiału. Gwarancja pracy. Niedrogo i jakościowo. Tel. +370 606 97 218

Instalacja grobów. Produkcja pomników i tablic pamiątkowych. Renowacja starych grobów i inne

prace. Umowa. Gwarancja, www.gravas.lt

Tel. +370 670 06 868.

Pokrycie dachowe, naprawa. Wilno i rejon wileński.
www.vilnius-stogai.lt
Tel. +370 64471112

Szybko i skutecznie uczę uczniów i dorosłych języka litewskiego. Przygotowuję do egzaminów i kategorii.

Wilno, tel. 0 600 03 308

Remontujemy pokrycia dachowe, fasady. Wieloletnie doświadczenie. Tanio kompletujemy materiały, udzielamy gwarancji.

Tel. +370 677 34 202

Doświadczony niewidomy masażysta pomoże w łagodzeniu waszych dolegliwości. Różnego typu masaże — od 14 euro. Tel. +370 675 73 750

SPRZEDAŻ

Sprzedajemy różnego rodzaju drwa opałowe.

Przywozimy od 4 kub. m i więcej. Wilno i rejon wileński. Tel. 068851937

Sprzedajemy różnego rodzaju suche, rąbane drewno na opał w Wilnie i rejonie wileńskim. Starannie ułożone. Dostarczamy.

Tel. +370 686 866 68

RÓŻNE

W dobre ręce oddam kota i koteczkę.

Tel. +370 601 64 365

KUPUJEMY LASY
DOJRZAŁE, MŁODE,
NA DREWNO, PORĘBY,
ZIEMIĘ, ZAGRODY
W CAŁEJ LITWIE
TEL. 0 676 41 155

UAB „Krekenavos agrofirmas”
SKUPUJEMY BYDŁO
KROWY, CIELICE, BYKI
WEDŁUG WAGI RZEŻNEJ BĄDŹ ŻYWEJ
WAŻY, PLACI OD RAZU, TRANSPORTUJE
TEL. 0 620 61179

Sprzedaj las
(do 16 000 €
za hektar) **DROGO**

Konsultacja i wycena bezpłatna!

+370 659 99929

um
UTENOS MĖSA
SKUPUJEMY BYDŁO
+370 620 33544

NAPRAWIAMY

- telewizory (LCD, plazmowe)
- komputery • monitory
- kamery wideo
- wieże muzyczne i inną aparaturę dźwiękową
- radiotelefony
- mikrofalówki, odkurzacze.

Wykonujemy skomplikowany remont. Udzielamy gwarancji.

Vilnius, ul. Kauno 34
tel. +370 655 222 34
www.taisykla.com

MIĘDZYNARODOWY FESTIWAL KULTURY 2025 27 - 28 LISTOPADA

Centrum Kultury w Rudominie
Ul. Wileńska 2, Rudomina

„WILEŃSZCZYNA – POGRANICZE KULTUR W PRZESTRZENI WIEKÓW”

2025-11-27 11:00 – Wykład „Dźwięki, które łączą: etnomuzyka jako tożsamość kulturowa” z prelegentką Vidą Palubinskienė. Otwarcie wystawy festiwalowej. Na wystawie – prace artystów z Łotwy, Kairiadorys, Pogir i Rudomina!

2025-11-28 12:00 – Koncert z udziałem Państwowego Zespołu Pieśni i Tańca „Lietuva” oraz innych wspaniałych wykonawców!

TVP
WILNO

06.30 „Info Wilno”
06.45 „Studio Wilno”
07.05 S. „Rodzi-
na Treflików”
07.15 „ALCHEMIK”
07.30 „Pożyteczni.pl”
07.55 „Smaki świata”
08.15 „Przepis dnia”
08.20 „W Pol-
ską jedziemy”
08.45 „Rozmowy
(nie)wygodne”
09.15 „Strona
po stronie”
09.35 S. dok. „Sen-
sacje XX wieku”
10.20 „Jesteśmy stąd”
10.25 „Gra słów.
Krzyżówka”
10.50 „Słownik
polsko@polski”
11.15 „ALCHEMIK”
11.35 S. „Rodzi-
na Treflików”
11.45 „Tacy byliśmy”
12.10 S. „M jak miłość”
13.00 „Info Wilno”
13.05 „Res Poloniae”
13.30 „Polacy
to wiedzą!”
13.55 „To jest grane”
14.20 „Bohdan
Smoleń. W cieniu
sceny” film dok.
15.25 „Astronarium”
15.50 „Info Wilno”
16.00 „Koronka do
Miłosierdzia Bożego”
16.20 S. „Klan”
16.50 S. „Barwy
szczęścia”
17.10 S. „Rodzi-
na Treflików”
17.15 „Czytanie
przed spaniem”
17.25 „Raport
naukowy”
17.50 S. „Dewajtis”
18.35 „Ex Libris”
19.00 „Info Wilno”
19.15 „Studio Wilno”
19.35 „Z pamięci”
19.40 S. „M jak miłość”
20.30 „Program
informacyjny”
20.55 „Pytanie dnia”
21.05 S. „Komi-
sarz Alex”
21.50 „Kobie-
ty w drodze”
22.15 „W Pol-
ską jedziemy”

22.40 „Res Poloniae”
23.05 S. „Na sygnale”
23.30 „Info Wilno”
23.45 „Studio Wilno”
00.05 S. dok. „Sen-
sacje XX wieku”

LRT | TV

6.00 Hymn Repu-
bliki Litewskiej
6.02, 6.40, 7.07,
3.37, 8.07, 8.40
Dzień dobry Litwo
6.30, 7.00, 7.30, 8.00,
8.30 Wiadomości
9.00 S. „Policja kry-
minalna w Lipsku”
9.45 S. „Krzyk o pomoc”
10.30 S. „Dzielnica
dużego miasta”
11.25 S. „Morder-
stwo na północy”
12.15 „Zgadnij
i odgadnij”
12.45 „Kto i dlaczego?”
13.15 S. dok. „Pomocy!
Kupiliśmy wioskę”
14.00, 15.00, 16.00,
Wiadomości
14.20, 15.15 Dzień
dobry Litwo
16.30 S. „Obietnica”
17.30 „Zgadnij
i odgadnij”
18.00 Kto i dlaczego?
18.30 Ważna godzina
19.30 LRT słucha
20.00 Ośmiornica
20.30 Panorama
21.00 Temat dnia
21.20 „2027. Eliminacje
do Mistrzostw Świata
w Koszykówce FIBA.
Wielka Brytania – Litwa”
23.30 S. „Dzielnica
dużego miasta”
00.20 Euromaxx

6.00 Filmy anim.
6.30 S. anim. „Tom
i Jerry Show”
7.00 S. „Anupama”
8.00 „Pierwsze randki”
9.00 S. „Hudson i Rex”
10.00 S. „Poważ-
ne sprawy”
11.00 S. „Dziedziczka”
12.00 „Pierwsze randki”
13.00 Księżnicz-
ka Kopciuszek
14.00 S. „Druga żona”
15.00 S. „Leila”

16.00 Wiadomości
16.30 Dobry wie-
czór, Litwo
18.30 Wiadomości
19.30 KK2
20.00 Za czy przeciw?
21.00 „Niebez-
pieczne związki”
21.30 Wiadomości
22.30 „Zjawa” dramat
01.35 „The Pa-
inter” thriller

LRT | PLUS

6.00 Hymn Repu-
bliki Litewskiej
6.02 Litwa mówi
7.00 Co dalej?
8.00 Jesteśmy
Ukraińcami
8.30 Myśli na święta
9.00 Dzień do-
bry, Litwo
11.30 Euromaxx
12.00 S. dok. „Ody-
seja za mitem”
13.00 Kocham Litwę
14.30 „Zgadnij
i odgadnij”
15.00 Urodzeni
tego samego dnia
16.00 „Drogi. Sa-
mochody. Ludzie”
16.30 „Styl”
17.30 Detekty-
wi historyczni
18.30 S. „Le-
karz Górski”
19.15 Euromaxx
19.30 „Homo Vilu-
tis” film dok.
20.30 Panorama
21.20 „Mam dość
siebie” dramat
23.00 „100lat”
23.30 „Bendry-
stės istorijos”
00.00 S. „Obietnica”

6.00 „Świat we-
dług kobiet”
7.00 „Dobry wie-
czór szou”
8.30 „Szczęście
tkwi w (nie)pienią-
dzech” komedia
9.00 „Kobiety
kłamią lepiej”
10.00 S. „W wi-
rze miłości”
11.00 S. „Napisa-

ła: Morderstwo”
12.00 S. „Dzkie serce”
14.00 S. „Miłość
jest moim życiem”
15.00 S. anim.
„Simpsonowie”
16.00 TV3 wiadomości
16.30 TV pomoc
18.30 TV3 wiadomości
19.30 „Gliny”
21.15 „Szczęście
tkwi w (nie)pienią-
dzech” komedia
21.30 TV3 wiadomości
22.30 „47 Roni-
nów” film fab.
00.45 S. „Prawo
i porządek”

6.00 „Moja kuch-
nia najlepsza”
7.30 „Ale numer!”
8.30 S. „Policja wodna”
9.30 S. „C.O.D.E.”
10.30 S. „Mentalista”
11.30 S. „CSI. Miami”
12.30 S. „Seal Team”
13.30 „Moja kuch-
nia najlepsza”
15.00 S. „Pod
pokładem”
16.00 S. „C.O.D.E.”
17.00 S. „Mentalista”
18.00 S. „CSI. Miami”
19.00 S. „FBI”
20.00 „911”
21.00 „Gra o prze-
trwanie” thriller
22.45 „Olimp w
ogniu” thriller
01.15 S. „FBI”

lrytas.tv

5.00 „Nowy dzień”
6.00 S. „Stary”
7.30 S. dok. „Przy-
szedł...Sabas 2”
8.30 S. „Poświę-
cić wszystko”
9.30 S. „Margarita”
10.30 S. „Mosty
naszego życia”
11.30 S. „Scho-
dy do nieba”
12.30 Sprawa gustu
13.00 Nowy dzień
14.00 S. „Stary”
15.30 Pierwszy raz
16.00 Reporter
16.20 Sport. Pogoda
16.30 Litwa na żywo

17.30 Najlepszy
18.00 Reporter
18.20 Sport. Pogoda
18.30 S. „Stary”
20.00 Reporter
20.18 Sport. Pogoda
20.20 S. „Margarita”
21.25 S. „Mosty
naszego życia”
22.30 Reporter
22.50 Sport. Pogoda
23.00 Litwa na żywo
00.00 S. „Scho-
dy do nieba”
01.00 Nowy dzień

5.55 S. „Przetrawanie”
6.55 S. „Cobra 11”
9.00 „Zwiadow-
ca przeszłości”
9.30 „Gwiazdy
lombardu”
10.00 „Prawo
i porządek”
11.00 „Najzabaw-
niejsze amerykańskie
filmy domowe”
12.00 „Liczba
czy herb?”
13.00 S. „Dron”
14.00 S. „Cobra 11”
15.00 S. „Leverage”
16.00 S. „Przetrawanie”
18.00 S. „Simpsonowie”
19.00 „Prawo
i porządek”
20.00 „Najzabaw-
niejsze amerykańskie
filmy domowe”
21.00 „Impas” film fab.
22.45 S. „Yellowstone”
23.50 „Dron”

6.00 S. „Kraina Nadziei”
7.00 „Nieśmiertelnik”
8.00 S. „Niewidoma”
9.00 S. „Powrót
Molphara”
10.00 S. „Specjalista”
11.00 S. „Tro-
chę słońca”
12.00 S. „Krymi-
nalne umysły”
13.00 S. „Prawo
i porządek”
14.00 S. „Straż
Pożarna Chicago”
15.00 S. „Anupamaa”
16.30 S. „Wędruję
w czyjejś miłości”

17.00 S. „Niewidoma”
18.00 S. „Specjalista”
19.00 S. „Kryminalne umysły”
20.00 S. „Prawo i porządek”
21.00 S. „Karen Pirie”
22.50 S. „Straż Pożarna Chicago”
23.45 S. „Sommerdahl”

06.25 S. „Wichrowe wzgórze”
07.10 S. „Akacyjowa 38”
08.00 „Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze”
08.30 „Dobre historie”
09.00 Serwis Info
09.20 S. „Za-raz wracam”
10.00 S. „Ranczo”
11.00 S. „Komisarz Alex”
12.00 S. „Ojciec Mateusz”
13.00 Serwis Info
13.10 „Agrobiznes”
13.40 „To się opłaca”
13.55 „Pory roku w Ameryce”
15.00 S. „Wichrowe wzgórze”
16.00 Serwis Info
16.15 Reporterzy
16.35 „Gra słów. Krzyżówka”
17.05 S. „Dziedzictwo”
18.00 „Teleexpress”
18.30 „Jaka to melodia?”
19.10 „Klan”
19.45 S. „Akacyjowa 38”
20.30 „Program informacyjny 19.30”
20.55 „Pytanie dnia”
21.30 S. „Za-raz wracam”
22.10 S. „Ojciec Mateusz”
23.10 „Sprawa dla reportera”
00.10 „Ta, którą kocham” film dok.

07.05 „Afisz kulturalny ekstra”
07.15 „Muzyczne poranki”

07.55 „Tamte lata, tamte dni”
08.35 S. dok. „Po drodze z historią”
09.15 „Porozmawiajmy szczerze”
10.00 S. „Przedwiośnie”
11.05 „Pan Tadeusz” dramat
13.50 S. dok. „Reżyserzy”
14.50 „Niedziela z...”
15.45 „Czarny rumak” film fab.
17.55 S. „Noce i dnie”
19.00 Wydarzenie aktualne
19.35 „Wstęp wolny”
19.50 „Portrety”
21.00 „Hala odlotów”
22.05 „Blisko” film fab.
23.00 „Dzień z życia artysty”
00.40 „Fucking Bornholm” film fab.

07.15 Panorama
07.35 „Słownik polsko@polski”
08.00 „Górna półka smaku”
08.30 Pytanie na śniadanie
12.40 Hello Polonia
13.00 Serwis Info
13.10 S. „Za marzenia”
14.55 „Studio w kontakcie”
15.40 „Nad Niemnem. Za wschodnią granicą”
16.00 Serwis Info
16.10 Daję słowo
17.00 Słownik polsko@polski
17.30 S. „Barwy szczęścia”
18.00 „Teleexpress”
18.20 „Gra słów. Krzyżówka”
18.50 „Teleexpress Extra”
19.15 „Makłowicz w podróży”
19.45 „Panorama”
20.10 „Polskie szlaki Północy”
20.30 „Program informacyjny 19.30”
20.55 Pytanie dnia
21.25 S. „Krucjata”
23.15 Polonia

24. Tygodnik
23.50 „Tylko jeden skecz”

08.00 „Był taki dzień”
08.05 „Wojownicy czasu”
08.35 „Fake czy historia?”
09.10 S. „Wojenne dziewczyny”
09.50 S. dok. „Po drodze z historią”
10.20 „Moja Polska – rzecz o prezydencie Ryszardzie Kaczorowskim” film dok.
11.10 S. dok. „Encyklopedia II wojny światowej”
11.30 „Był raz dobry świat” film dok.
12.20 „Był taki dzień”
12.25 „Cietrzew. Ptak wielu odcieni” film dok.
12.55 „Szlakiem miejsc niezwykłych”
13.00 „Ex Libris”
13.20 S. „Drogi wolności”
14.15 „Panie na zamku” film dok.
15.10 S. dok. „Droga do triumfu”
16.00 S. dok. „Wielcy polscy wynalazcy w II Rzeczypospolitej”
16.10 „Kuchnia dwudziestolecia”
16.35 „Korona królów”
17.05 „Dzieje człowieka ubranego”
17.30 „Sensacje XX wieku”
18.20 „Drobny, kruchy człowiek.” film dok.
19.15 „Przypadek Polski. Polityka i idee”
19.30 „Flesz historii”
19.45 „Polskie 100 lat”
20.15 S. „Wojenne dziewczyny”
20.55 „Polska i świat z historią w tle”
21.10 „Związek Polaków w Niemczech” film dok.
22.10 „Jack Strong” film sensac.
00.10 „Był taki dzień”
00.15 „Historia w postaciach zapisana”

01.00 Słowo życia
01.05 Świat w obrazach
01.10 Informacje dnia
01.30 Sankt-aria polskie
01.55 Poczet Wielkich Polaków
02.00 Anioł Pański
02.05 Ma się rozumieć
02.15 Rozmowy niedokończone
03.25 Święty na każdy dzień
03.30 Opowieści biblijne historie animowane z Nowego Testamentu
04.00 Informacje dnia
04.20 Różaniec
04.50 Myśląc Ojczyzna
05.00 Apel Jasnogórski
05.20 Informacje dnia
05.40 Polski Punkt Widzenia
06.00 Przeszedł czyścić na ziemi – historia księdza biskupa Czesława Kaczmarska
07.00 Audycja Generalna Ojca Świętego Leona XIV z Watykanu
08.00 Po stronie prawdy
08.55 Poczet Wielkich Polaków
09.00 Informacje dnia
09.15 Polski Punkt Widzenia
09.35 Słowo życia
09.40 Dzielną niewiastą
09.55 Święty na każdy dzień
10.00 Na zdrowie
10.20 Opowieści biblijne historie animowane z Nowego Testamentu
10.45 Oświadczenie Fundacji Lux Veritatis w sprawie Muzeum Pamięć i Tożsamość
11.00 Informacje dnia
11.15 Rozmowy niedokończone
12.25 Myśląc Ojczyzna
12.35 Przyroda i ludzie
13.00 Anioł Pański
13.03 Informacje dnia
13.20 Wykłady z kongresu: Katolicy a tożsamość Europy
14.05 Mateczniki Polskości

14.20 Przegląd katolickiego tygodnika „Niedziela”
14.30 Msza święta z Jasnej Góry
15.20 Muzyczne chwile
15.35 Jezu, Ty się tym zajmij
16.00 Po stronie prawdy
16.50 Ma się rozumieć
17.00 Informacje dnia
17.10 Z wędką nad wodę w Polskę i Świat
17.35 Sól ziemi
18.05 Akademia prolife
18.15 Muzyczne chwile
18.30 Odpowiedzialni za Kościół
18.55 Poczet Wielkich Polaków
19.00 Anioł Pański
19.05 Informacje dnia
19.15 Rozmowy niedokończone
20.25 Święty na każdy dzień
20.30 Każdy ma-łuch to potrafi
20.45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci
21.00 Informacje dnia
21.20 Różaniec
21.50 Głos Polski
22.00 Apel Jasnogórski
22.20 Informacje dnia
22.40 Polski Punkt Widzenia
23.00 Głos serca

7.00 Fani czterech kółek
9.00 Łowcy klasyków
10.00 Łowcy staroci
12.00 Fani czterech kółek
16.00 Poszukiwacze opali
17.00 Jak to jest zrobione?
17.30 Łowcy staroci: renowacje
18.00 Fani czterech kółek
19.00 Jak to jest zrobione?
20.00 Fani czterech kółek
21.00 Łowcy staroci
00.00 Nagi instynkt przetrwania

06.30 „Info Wilno”
06.45 „Studio Wilno”
07.05 „Super-kowe ABC”
07.30 „Rozmowy na dwie głowy”
07.34 „Imbir i Cytryna”
07.55 „Okrasa łamie przepisy”
08.20 „Szlakiem Kolberga”
08.45 „Polonia 24. Tygodnik”
09.20 „Całkiem niezła historia”
09.35 S. dok. „Sensacje XX wieku”
10.25 „Gra słów. Krzyżówka”
10.50 „Jak to się mówi, czyli Kasia u Bralczyka”
11.15 „Super-kowe ABC”
11.40 „Rozmowy na dwie głowy”
11.45 „Kobiet w drodze”
12.10 S. „M jak miłość”
13.00 „Info Wilno”
13.05 „Ducho-wym szlakiem”
13.25 „62. KFPF w Opolu”
14.15 „Strona po stronie”
14.30 „Tyle rado-ści” film dok.
15.25 „Sonda 2”
15.50 „Info Wilno”
16.00 „Koronka do Miłosierdzia Bożego”
16.20 S. „Klan”
16.50 S. „Barwy szczęcia”
17.10 „Super-kowe ABC”
17.35 S. „Mami Fatale”
17.45 S. „Na do-bre i na złe”
18.35 „Unia kulinarna”
18.50 „Co się dzie-je w kulturze?”
19.00 „Info Wilno”
19.15 „Studio Wilno”
19.35 „Zapomnia-ni, odzyskani”
19.40 S. „Cisza nad rozlewiskiem”
20.30 „Program informacyjny”
20.55 „Pytanie dnia”
21.05 „Ikar. Legenda

Mietka Kosza” film fab.
23.00 „Ducho-wym szlakiem”
23.20 S. „Ojciec Mateusz”
00.15 „Info Wilno”
00.30 „Studio Wilno”
00.50 S. dok. „Sen-sacje XX wieku”

6.00 Hymn Repu-bliki Litewskiej
6.02, 6.40, 7.07, 3.37, 8.07, 8.40
Dzień dobry Litwo
6.30, 7.00, 7.30, 8.00, 8.30 Wiadomości
9.00 S. „Policja kry-minalna w Lipsku”
9.45 „Euromaxx”
10.00 „Narodowe śniadanie modlitewne”
11.00 „K. Čiurlio-nis. W lesie.”
11.15 „Czego nie mówić. 2025”
11.25 S. „Morder-stwo na północy”
12.15 „Zgadnij i odgadnij”
12.45 „Kto i dlaczego?”
13.15 S. dok. „Pomocy! Kupiliśmy wioskę”
14.00, 15.00, 16.00, Wiadomości
14.20, 15.15 Dzień dobry Litwo
16.30 S. „Obietnica”
17.30 „Zgadnij i odgadnij”
18.00 „Kto i dlaczego?”
18.30 Ważna godzina
19.30 1000 cu-dów świata
20.30 Panorama
21.00 Temat dnia
21.30 „Złoty umysł”
22.45 „Cyrano” dramat
00.50 „Mucha” dramat

6.00 Filmy anim.
6.30 S. anim. „Tom i Jerry Show”
7.00 S. „Anupama”
8.00 „Pierwsze randki”
9.00 S. „Hudson i Rex”
10.00 S. „Poważ-ne sprawy”
11.00 S. „Dziedziczka”
12.00 „Pierw-

sze randki”
13.00 Księżnicz-ka Kopciuszek
14.00 S. „Druga żona”
15.00 S. „Leila”
16.00 Wiadomości
16.30 Dobry wie-czór, Litwo
18.30 Wiadomości
19.30 KK2
21.00 „Elvis” dramat
00.10 „Paradoks Cloverfield” thriller

6.00 Hymn Repu-bliki Litewskiej
6.02 „Styl”
7.00 LRT słucha
7.30 „Ośmiornica”
8.00 „Nasza ro-syjska ulica”
8.30 „Litewskie diamenty”
9.00 Dzień dobry, Litwo
11.30 „Plan B. Jak rozwijać myślenie kry-tyczne i umiejętność oceny rzeczywistości”
12.00 „Homo Vilu-tis” film dok.
13.00 Oto kino!
13.30 Litwin w sercu
14.30 „Zgadnij i odgadnij”
15.00 Urodzeni tego samego dnia
16.00 Szaleństwo na punkcie kół
16.30 „Styl”
17.30 „Wieczór z Au-driušem Giržadasem”
18.30 S. „Le-karz Górski”
19.15 Euromaxx
19.30 „Plan B. Jak rozwijać myślenie kry-tyczne i umiejętność doceniania pokoju”
20.00 Dzień Kultury
20.30 Panorama
21.00 Temat dnia
21.30 „Egon Schie-le. Śmierć i dziew-czyzna” dramat
23.15 „Nauka magii”
23.30 Dzień Kultury
00.00 S. „Obietnica”

6.00 „Farma Vytara”
7.00 „Gliny”

8.30 „Szczęście tkwi w (nie)pienią-dzach” komedia
9.00 „Kobiety kłamią lepiej”
10.00 S. „W wi-rze miłości”
11.00 S. „Napisa-ła: Morderstwo”
12.00 S. „Dzkie serce”
14.00 S. „Miłość jest moim życiem”
15.00 S. anim. „Simpsonowie”
16.00 TV3 wiadomości
16.30 TV pomoc
17.55 „Pomysł na dom z IKEA”
18.30 TV 3 wia-domości
19.30 „Dom” film anim.
21.30 TV3 wiadomości
22.30 „Szybcy i wściekli 2” thriller
00.45 „10x10” dramat

6.00 „Moja kuch-nia najlepsza”
7.35 „Ale numer!”
8.30 S. „Policja wodna”
9.30 S. „C.O.D.E.”
10.30 S. „Mentalista”
11.30 S. „CSI. Miami”
12.30 S. „Seal Team”
13.30 „Moja kuch-nia najlepsza”
15.00 S. „Pod pokładem”
16.00 S. „C.O.D.E.”
17.00 S. „Mentalista”
18.00 S. „CSI. Miami”
19.00 „Gladiatorzy”
21.40 „Krzyżowy ogień” thriller
23.45 „Gra o prze-trwanie” thriller

5.00 Nowy dzień
6.00 S. „Stary”
7.30 Chcę pracować
8.00 S. „Scho-dy do nieba”
12.00 Kod zdrowia
13.00 Nowy dzień
14.00 Godzina TV wolność
15.30 Życie w biznesie
16.00 Reporter
16.20 Sport. Pogoda
16.30 Pół godzi-

ny z Valatką
17.00 Wszystko jest mierzone
18.00 Reporter
18.20 Sport. Pogoda
18.30 S. „Stary”
20.00 Reporter
20.20 S. „Margarita”
21.25 S. „Mosty naszego życia”
22.30 Reporter
22.50 Sport. Pogoda
23.00 Anatomia mieszkania
23.30 Pół godzi-ny z Valatką
00.30 Litwa świata

5.55 S. „Straż-nik Teksasu”
7.55 S. „Cobra 11”
9.00 „Przewod-nik budowlany”
9.30 „Gwiazdy lombardu”
10.00 „Prawo i porządek”
11.00 „Najzabawniej-sze amerykańskie filmy domowe”
12.00 „Liczba czy herb?”
13.00 S. „Dron”
14.00 S. „Cobra 11”
15.00 S. „Leverage”
16.00 S. „Przetrawianie”
18.00 S. anim. „Simpsonowie”
19.00 „Prawo i porządek”
20.00 „Gliny”
21.00 „Królowe przekrętu” komedia
23.00 „Protego-wana” film fab.

6.00 S. „Kraina Nadziei”
7.00 S. „Nieśmiertelnik”
8.00 S. „Niewidoma”
9.00 S. „Powrót Molphara”
10.00 S. „Tro-chę słońca”
11.00 S. „Ratow-nictwo alpejskie”
12.00 S. „Krymi-nalne umysły”
13.00 S. „Prawo i porządek”

14.00 S. „Straż Pożarna Chicago”
15.00 S. „Anupamaa”
16.30 S. „Wędruję w czyjeś miłości”
17.00 S. „Niewidoma”
18.00 S. „Specjalista”
19.00 S. „Kryminalne umysły”
20.00 S. „Prawo i porządek”
21.00 S. „Annika”
23.00 S. „Straż Pożarna Chicago”
23.55 S. „I Bastardi Di Pizzofalcone. Ja, dranie”

06.25 S. „Wichrowe wzgórze”
07.10 S. „Akacyjowa 38”
08.00 „Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze”
08.30 „Agape Bliśko Ciebie”
09.00 Serwis Info
09.20 „Okrasa łamie przepisy”
10.00 S. „Ranczo”
11.00 S. „Komisarz Alex”
12.00 S. „Ojciec Mateusz”
13.00 Serwis Info
13.10 „Agrobiznes”
13.40 „Magazyn Rolniczy”
13.55 „Pory roku w Ameryce”
15.00 S. „Wichrowe wzgórze”
16.00 Serwis Info
16.15 Reporterzy
16.35 „Gra słów. Krzyżówka”
17.05 S. „Dziedzictwo”
18.00 „Teleexpress”
18.30 „Jaka to melodia?”
19.10 „Klan”
19.45 S. „Akacyjowa 38”
20.30 „Program informacyjny 19.30”
20.55 „Pytanie dnia”
21.30 S. „Za-raz wracam”
22.10 S. „Komisarz Alex”
23.10 S. „Nigdy nie mów nigdy” komedia
01.05 S. „Czar-na śmierć”

07.05 „Afisz kulturalny ekstra”
07.15 „Muzyczne poranki”
07.55 „Tamte lata, tamte dni”
08.40 S. dok. „Podróże z historią”
09.25 „Wstęp wolny”
09.45 „Którędy po sztukę”
10.00 S. „Pan wzywał, Milordzie?”
11.05 „Niepojęte Soren Kierkegaard”
11.20 Koncert
12.20 „Niedzielne dzieci” film TVP
13.55 „Rendez vous z Mauricem Chevalierem” film dok.
15.00 „Jak to się mówi, czyli Kasia u Bralczyka”
14.40 „Pół żartem, pół serio” komedia
17.50 Koncert
19.35 „Kolekcja”
20.00 S. dok. „Legendy opery”
21.00 „W pętli ryzyka i fantazji” film fab.
23.15 „Tygodnik Kulturalny”
00.10 „Blisko” film fab.

07.15 „Panorama”
07.35 „Magiczne Podhale z Sebastianem Karpielem Bułecką”
08.00 „Makłowicz w podróży”
08.30 Pytanie na śniadanie
12.40 „Polskie szlaki Północy”
13.00 Serwis Info
13.10 S. „M jak miłość”
14.50 „Polonia 24. Tygodnik”
15.25 Tamte lata, tamte dni
16.00 Serwis Info
16.10 „Wszystko przed nami”
16.40 „Wytrwałość” film dok.
18.00 „Teleexpress”
18.20 Gra słów.

Krzyżówka
18.50 Te-leexpress Extra
19.15 „Rączka gotuje”
19.45 Panorama”
20.10 „Przystanek Ameryka”
20.30 Program informacyjny 19.30
20.55 Pytanie dnia
21.25 S. „Na dobre i na złe”
22.15 S. „Na sygnale”
23.10 S. „07 zgłoś się”
00.25 Panorama

08.20 „Był taki dzień”
08.24 „Flesz historii”
08.35 „Spór o historię”
09.10 S. „Wojenne dziewczyny”
09.50 S. dok. „Podróże z historią”
10.20 „Drobny, kruchy człowiek.” film dok.
11.15 S. dok. „Encyklopedia II wojny światowej”
11.35 „Dziedzictwo” film dok.
12.25 „Łabędź niemy”
12.50 „Fake czy historia?”
13.25 S. „Drogi wolności”
14.20 „Kuchnia dwudziestolecia”
14.45 S. dok. „Najmniejsze kraje Europy”
15.35 „Był taki dzień”
15.40 „VI Brygada Pani Komendant” film dok.
16.35 „Korona królów”
17.00 „Dzieje człowieka ubranego”
17.30 „Sensacje XX wieku”
18.20 „Jan Potocki. Wielki nieznany”
19.05 „Historia Polski”
19.30 S. dok. „Wojownicy czasu”
20.00 „Ci cholerni Polacy. Lotnictwo polskie 1939–1945”
20.15 S. „Wojenne dziewczyny”
20.55 „Riese”
21.55 „Bo oszalałem dla niej” komedia
23.35 „Karbala” dramat
01.25 „Trzcinica” film dok.

00.00 Telewizyjny Uniwersytet Biblijny
01.00 Słowo życia
01.05 Świat w obrazach
01.10 Informacje dnia
01.30 Odpowiedzialni za Kościół
01.55 Poczet Wielkich Polaków
02.00 Anioł Pański
02.05 Ma się rozumieć
02.15 Rozmowy niedokończone
03.25 Święty na każdy dzień
03.30 Każdy ma-luch to potrafi
03.45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci
04.00 Informacje dnia
04.20 Różaniec
04.50 Głos Polski
05.00 Apel Ja-snogórski
05.20 Informacje dnia
05.40 Polski Punkt Widzenia
06.00 Przetrwaliśmy
06.30 Święty nie rodzi się po śmierci
07.40 Spektakl teatralny: Powrót posła
08.55 Poczet Wielkich Polaków
09.00 Informacje dnia
09.15 Polski Punkt Widzenia
09.40 Słowo życia
09.45 Góra Świętej Anny
10.10 Z wędką nad wodę w Polskę i Świat
10.35 Święty na każdy dzień
10.45 Jestem Mamą
11.00 Informacje dnia
11.15 Rozmowy niedokończone
12.25 Głos Polski
12.35 Natura et Homo
13.00 Anioł Pański
13.03 Informacje dnia
13.20 Głos serca
14.05 W gotowości
14.30 Msza święta z Jasnej Góry
15.20 Muzyczne chwile
15.30 Drzwi do lasu
15.55 Słowo życia

16.00 Modlitwa w Godzinie Miłosierdzia Koronką do Bożego Miłosierdzia
16.20 Mocni w Wierze
16.50 Ma się rozumieć
17.00 Informacje dnia
17.10 Natura Obiektywnie
17.40 Wykłady z kongresu: Katolicy a tożsamość Europy
18.15 W górcekim domku ogrodnika
18.30 Łączy Nas Historia
18.55 Poczet Wielkich Polaków
19.00 Anioł Pański
19.05 Informacje dnia
19.15 Westerplatte Młodych
20.00 Warto zauważyć... w mijającym tygodniu
20.30 Brat Franciszek
21.00 Informacje dnia
21.20 Różaniec
21.50 Myśląc Ojczyzna
22.00 Apel Ja-snogórski
22.20 Informacje dnia
22.40 Polski Punkt Widzenia
23.00 Jestem tylko woźnym
00.05 Przegląd Katolickiego Tygodnika „Niedziela”
23.55 Ojcu Świętemu się nie odmawia...

7.00 Fani czterech kółek
10.00 Łowcy klasyków
13.00 Łowcy staroci
15.00 Złota gorączka
17.00 Jak to jest zrobione?
17.30 Łowcy staroci: renowacje
18.00 Fani czterech kółek
19.00 Jak to jest zrobione?
20.00 Fani czterech kółek
21.00 Życie codzienne służby granicznej
23.00 Kamera policyjna
24.00 Nagi instynkt przetrwania

06.30 „Info Wilno”
06.45 „Studio Wilno”
07.05 „Domisie”
07.30 „Rok w ogrodzie”
08.05 „Unia kulinarna”
08.20 „Wojownicy czasu” 08.50 „Tygiel”
09.10 „Skarbiec sztuki Lubelszczyzny”
09.25 „Prywatne życie zwierząt”
09.45 „Rosół polski”
10.10 „Domisie”
10.40 S. „Znak Orła”
11.05 „62. KFPP w Opolu”
12.05 „Plebania”
12.50 „Jakiego koloru jest miłość?” film dok.
13.40 „Z miłości do miejsca, z miłości do tańca”
13.55 „Imbir i Cytryna”
14.20 „Daję słowo”
15.05 „Co się dzieje w kulturze?”
15.15 S. „Komisarz Alex”
16.00 „Koronka do Miłosierdzia Bożego”
16.20 „Małe wielkie pytania – dzieci pytają dorosłych”
16.45 S. „Ojciec Mateusz”
17.30 „Nowe spojrzenie”
18.15 S. „Ludzie i bogowie”
19.00 „Info Wilno”
19.15 „Ewangelia Litewski”
19.30 „Rozmowy w Mackiewiczówce”
20.00 „Polacy to wiedzą!”
20.30 „Program informacyjny”
20.55 „Pytanie dnia”
21.00 „To jest grane”
21.25 „W światłach muzyki na bis”
21.30 „The Voice of Poland – Finał cz. I”
00.20 S. „Cisza nad rozlewiskiem”
01.05 „Feel na dobry wieczór”

6.00 Hymn Republiki Litewskiej
6.02 „Co dalej?”
7.00 „1000 cudów świata”
8.00 „100 lat. Program o długowieczności”
8.30 „Teraz tutaj?!”
9.00 9.35, Dzień dobry Litwo
9.30 10.30, 11.30 Wiadomości
12.00 „Nagrody dla zwycięzców konkursu inicjatywy obywatelskiej „Siła Litwy””
13.00 S. dok. „Najbardziej malownicze rejsy rzeczne na świecie”
13.50 S. „Ojciec Brown”
15.30 Wiadomości
15.45 Dajmy czadu!
17.00 Piękna i potężna Litwa
17.30 Przepisy na dobre życie
18.30 Wiadomości
19.00 „Jeśli nie grzyby”
19.30 Rozświetlenie choinki na placu Katedralnym w Wilnie
20.30 Panorama
21.00 „Kocham Litwę”
22.45 „Ruby Sparks” komedia
00.25 „Egon Schiele. Śmierć i dziełczyzna” dramat

6.00 Filmy anim.
9.00 „ScoobyDoo! Strachy” komedia
10.45 „Dziedzic maski” komedia
12.40 „Superman. Powrót” film fab.
15.45 „Akademia Policyjna 4” komedia
17.30 Będzie wszystkiego
18.30 Wiadomości
19.30 Wyzwanie LNK. Nowy hit.
21.30 „Prześladowca” komedia

23.25 „Domówka” komedia

6.00 Hymn Republiki Litewskiej
6.02 Piękna i potężna Litwa
6.30 Dzieci tyśiąclecia
7.25 Złoty umysł
8.30 Encyklopedia Gustawa
9.00 Gen ciekawości
9.30 Litewskie diamenty
10.00 Co dobrze, sąsiedzie?
10.30 Pahonia
11.00 Jesteśmy Ukraińcami
11.30 Nasza rosyjska ulica
12.00 Litwin w sercu
13.00 Historie o przyjaźni
13.30 Odblaski
14.00 Koncert życzeń
15.30 „Klucz do sztuki. Klucz do twórczej pracy artysty, by uwolnić wyobraźnię”
16.00 „Region Anykščiai. Prehistoria i legendy regionu Anykščiai” film dok.
16.30 Euromaxx
17.00 „Grani-ce historii”
18.00 „Jonas Žemaitis Vytautas. Ostatnie życzenie” film dok.
18.30 „Pociągnięcia pędzlem do portretu państwa”
19.00 Legendy
20.00 Oto kino
20.30 Panorama
21.00 „Smak wiśni” dramat
22.40 S. „Oślepiające daszki”
00.40 „Kocham Litwę”
3
5.45 Seriale anim.
8.00 S. anim. „Simpsonowie”
9.00 „Świat zwierząt”
9.30 „Zrób sam”
10.00 „Wróż-

by Kotryny”

10.30 „Przepis na udany weekend”
11.00 S. dok. „Makroświaty”
12.00 S. dok. „Pacific”
13.10 „Trzy kroki od siebie” komedia
15.35 „Evan Wszemogący” komedia
17.30 „Co i za ile?”
18.30 Wiadomości TV3
19.30 „Gra galvOK”
22.00 „Bękarty wojny” film fab.
01.10 „Sztuka samobrony” komedia

6.00 S. dok. „Oblodzone lotnisko na Alasce”
7.00 „Realna mistyka”
8.00 „Ale numer!”
9.00 „Mistrzowie LEGO”
10.00 „Jestem gwiazdą. Wypuście mnie!”
11.20 „Kuchenne koszmary”
12.20 S. dok. „Oblodzone lotnisko na Alasce”
13.25 „Realna mistyka”
14.25 „Bitwa eks-trasensów”
17.00 „Akcja!”
18.00 „Orły lombardu”
19.00 LKL GALA 2025. Gala wręczenia nagród
21.30 „Siła przetrwania” dramat
23.15 „Krzyżowy ogień” thriller

6.00 S. „Scho-dy do nieba”
8.00 S. dok. „Nieprzepisowo”
8.30 S. dok. „Algoritmy teatralne”
9.00 „Dzieci ze specjalnymi zdolnościami”
9.30 Chcę pracować
10.00 Najlepsze
10.30 W świecie koszykówki
11.00 S. dok.

„Czyste miasta”
11.30 Anatomia mieszkania
12.00 S. dok. „Miasta litewskie”
13.00 S. „Stary”
16.00 Wiadomości
16.30 „Pyszne życie”
17.00 Pierwszy raz
17.30 Życie w biznesie
18.00 Wiadomości
18.30 Pierścień Bushido
19.00 „Dzisiaj jest dużo pracy”
20.00 Wiadomości
20.30 S. „Cecelia Ahern”
22.30 Wiadomości
23.00 S. „Poświęcić wszystko”

5.20 „Liczba czy herb?”
6.45 „Inny świat. Brazylia”
9.30 „Przewodnik budowlany”
10.30 Autopilot
10.30 „Gazas dugnas”
11.00 S. dok. „Prze-trwanie w amazońskiej dżungli”
13.00 „Piekielna droga”
14.00 Mistrzostwa URBONKL „Per-las Go” „Alytus”
15.55 „Formuła 1”
17.00 „Magazy-nowe wojny”
18.00 „Gwiazdy lombardu”
19.30 „Wyspa Man. Australia”
21.00 „TV3 wiadomości”
22.00 „Adwokat diabła” dramat
23.00 „Bliski wróg” dramat

6.00 S. „Świat ogrodników”
7.20 „Łapacz snów”
8.00 S. „Powrót Molphara”

9.00 S. „Uczeń Molphara”
10.00 S. „Adim Farah”
11.00 S. „Ratownictwo alpejskie”
13.00 „10 lat młodszy”
13.30 „Wielka ucieczka Gordona”
14.45 „Prawie żonaty”
15.40 „Wspaniały wiek” film fab.
17.55 „Północ, północny zachód. Udanych łowów!”
19.50 S. „Mistrzowie zbrodni”
21.00 S. „Captain Marleau”
23.00 S. „Annika”
01.10 „Sanktuarium” dramat

05.30 „Awantura o Basię” film obycz.
07.20 „Balans bieli”
08.00 „Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze”
08.40 „Rok w ogrodzie”
09.05 „Rok w ogrodzie Extra”
09.20 „Pełnosprawni”
09.55 S. „Ranczo”
11.00 S. „Komisarz Alex”
11.55 S. „Ojciec Mateusz”
12.55 „15:10 do Yumy” western
14.25 „Dobre strony”
15.25 Okrasa łamie przepisy
16.00 „Rolnik szuka żony”
17.05 S. „Dzieciństwo”
18.00 „Teleexpress”
18.35 S. „Ojciec Mateusz”
19.40 „Jaka to melodia?”
20.30 „Program informacyjny 19.30”
20.55 „Pytanie dnia”
21.00 Koncert
23.15 „Skok stulecia” film fab.
01.45 „Dziewczyna z tatuażem” thriller

07.05 „Czarny rumak” film fab.
09.15 „Informacje kulturalne”
09.45 Koncert
10.50 S. dok. „Dokument tygodnia”
11.50 „Johnny Guitar” film fab.
14.05 „Legenda opery”
15.05 „Wydarzenie aktualne”
15.45 „Brunet wieczorową porą” komedia
17.30 „Tamte lata, tamte dni”
18.05 „Pół żartem, pół serio” komedia
20.20 „Dzień z życia artysty”
21.00 „Gala jubileuszowa 200lecia. Teatr Wielki”
23.15 „Blue Jasmine” dramat
01.10 „W pętli ryzyka i fantazji” film fab.

07.15 „Panorama”
07.35 „Giganci nauki”
08.30 „Pytanie na śniadanie”
12.15 „Studio w kontakcie”
13.00 S. „Dom na głowie”
14.05 „Jak to się mówi, czyli Kasia u Bralczyka”
14.35 S. „Na dobre i na złe”
15.30 S. „Na sygnale”
16.25 Okrasa łamie przepisy
17.00 „Kulturalni PL”
18.00 „Teleexpress”
18.25 S. „M jak miłość”
19.20 „Lecę za miłością”
19.55 „Tygodnik Moralnego Niepokoju”
20.30 „Program informacyjny 19.30”
20.55 „Pytanie dnia”
21.00 Koncert
23.15 S. „Stawka większa niż życie”
00.20 Program rozrywkowy

08.50 „Był taki dzień”
08.55 S. „Korona królów. Jagiellonowie”
09.20 „Flesz historii”
09.35 „Było, nie minęło”
09.55 „Wyspiwana historia”
10.05 S. „Janosik”
10.50 S. dok. „Ludzie i maszyny”
11.20 „Kresowe nekropolie”
11.35 „Jaszowiec. Zapomniana nowoczesność” film dok.
12.25 S. dok. „Wielcy polscy wynalazcy w II Rzeczypospolitej”
12.40 S. dok. „Wszystkie kolory świata”
13.30 „Jan Polkowski. Moje miejsce na Ziemi. Nowa Huta”
13.50 „Odra. Największa żeglowna rzeka w Polsce”
14.35 S. dok. „Wojownicy czasu”
15.00 „Fredek uszczęśliwia świat” komedia
16.25 „Klasztorne smaki według Remigiusza Rączki”
16.50 „Fake czy historia?”
17.30 „Korfanty” film dok.
18.30 „Na Tropach Historii”
18.40 „Kapitulna, róg Miodowej”
19.05 S. „Dom”
20.35 „Bierzcie się bracia do broni”
20.55 „Dziewczyna smok” film dok.
21.40 S. dok. „Czarna Wołga”
22.20 „Był taki dzień”
22.25 „Cwał” dramat
00.05 „Jack Strong” film sensac.

00.30 Regał
01.00 Słowo życia
01.05 Świat w obrazach
01.10 Informacje dnia

01.30 Łączy Nas Historia
01.55 Poczet Wielkich Polaków
02.00 Anioł Pański
02.05 Ma się rozumieć
02.15 Westerplatte Młodych
02.55 Święty na każdy dzień
03.00 Warto zauważyć... w mijającym tygodniu
03.30 Brat Franciszek
04.00 Informacje dnia
04.20 Różaniec
04.50 Myśląc Ojczyzna
05.00 Apel Jasnogórski
05.20 Informacje dnia
05.40 Polski Punkt Widzenia
06.00 Natura Obiektywnie
06.25 Wykłady z kongresu: Katolicy a tożsamość Europy
06.50 Szkoła obywateli, czyli nędza
08.25 Sól ziemi
08.55 Poczet Wielkich Polaków
09.00 Informacje dnia
09.15 Westerplatte Młodych
10.00 Kto ratuje jedno życie
11.00 Informacje dnia
11.15 Retrospekcja
11.20 Muzyczne chwile
11.35 Słowo życia
11.40 Polski Punkt Widzenia
12.00 Kropelka radości
13.00 Anioł Pański
13.03 Informacje dnia
13.20 Warto zauważyć... w mijającym tygodniu
13.50 Natura Obiektywnie
14.20 Ocalić od zapomnienia
14.30 Msza święta z Jasnej Góry
15.20 Muzyczne chwile
15.30 Przegląd Katolickiego Tygodnika „Niedziela”
15.35 Słowo życia
15.40 Święty na każdy dzień
15.45 Jak wygrać małżeństwo?
16.00 Dzielnia niewiasta
16.15 Mateczniki Polskości
16.30 Wierzę w Boga
17.00 Informacje dnia
17.10 Historia PL
18.00 Dom w serce wpisany
18.30 Przełamując bariery
18.55 Poczet Wielkich Polaków
19.00 Anioł Pański
19.05 Informacje dnia
19.15 Rozmowy niedokończone
20.25 Święty na każdy dzień
20.30 Manna z Nieba
20.45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci
21.00 Informacje dnia
21.20 Różaniec
21.50 Myśląc Ojczyzna
22.00 Apel Jasnogórski
22.20 Informacje dnia
22.40 Polski Punkt Widzenia
23.00 Warto być ojcem
23.15 Głos serca

7.00 Jak to jest zrobione?
9.00 Fani czterech kółek
11.00 Autostrada
12.00 Europejscy kierowcy ciężarówek
17.00 Naprawa gospodarstwa
18.00 Złota zatoka
19.00 Poszukiwacze opali
20.00 Wojny bagażowe
21.00 Nieznana ekspedycja
22.00 Zapomniane i upuszczone
23.00 Renowacje
00.00 Naprawa gospodarstwa

06.30 „Info Wilno”
06.45 „Studio Wilno”
07.05 „Domisie”
07.30 „Rok w ogrodzie”
08.05 „Unia kulinarna”
08.20 „Wojownicy czasu”
08.50 „Tygiel”
09.10 „Skarbiec sztuki Lubelszczyzny”
09.25 „Prywatne życie zwierząt”
09.45 „Rosół polski”
10.10 „Domisie”
10.40 S. „Znak Orła”
11.05 „62. KFPP w Opolu”
12.05 „Plebania”
12.50 „Jakiego koloru jest miłość?” film dok.
13.40 „Z miłości do miejsca, z miłości do tańca”
13.55 „Imbir i Cytryna”
14.20 „Daję słowo”
15.05 „Co się dzieje w kulturze?”
15.15 S. „Komisarz Alex”
16.00 „Koronka do Miłosierdzia Bożego”
16.20 „Małe wielkie pytania – dzieci pytają dorosłych”
16.45 S. „Ojciec Mateusz”
17.30 „Nowe spojrzenie”
18.15 S. „Ludzie i bogowie”
19.00 „Info Wilno”
19.15 „Ewangelizator Litewski”
19.30 „Rozmowy w Mackiewiczówce”
20.00 „Polacy to wiedzą!”
20.30 „Program informacyjny”
20.55 „Pytanie dnia”
21.00 „To jest grane”
21.25 „W światłach muzyki na bis”
21.30 „The Voice of Poland – Finał cz. I”
00.20 S. „Cisza nad rozlewiskiem”
01.05 „Feel na dobry wieczór”

6.00 Hymn Republiki Litewskiej
6.02 Oto kino
6.30 Litwin w sercu
7.30 Dzień Kultury
8.00 Świąteczne myśli
8.30 „Dobrze jest mieszkać na wsi.”
9.00 „Kalendarz ogrodnika”
9.30 „Notatki przyrodnika”
10.00 Encyklopedia Gustawa
10.30 Dzieci tysiąclecia
11.30 „Młodszy brat”
12.00 S. dok. „Ameryki”
12.45 S. dok. „Sekrety Zaczarowanych Lasów”
13.35 S. dok. „Małe zwierzęta”
13.55 S. „Marple Agathy Christie”
15.30 Wiadomości
15.45 Euromaxx
16.00 Detektywi historyczni
17.00 Wieczór z Audriusem Giržadasem
18.00 Litewska drużyna koszykówki na LRT
18.15 Eliminacje do Mistrzostw Świata w Koszykówce FIBA. Litwa – Włochy
20.30 Panorama
21.00 S. „Belgravia”
21.50 „Zasady nie obowiązują” komediodramat
23.55 „Mucha” dramat

6.00 Filmy anim.
7.15 „Niezwyczajna opowieść” film anim.
9.00 „Pokémon Detective Pikachu” film fab.
11.10 „Bliźniaczki wyjeżdżają do Nowego Jorku” komedia
13.05 „Fun Size, szalone Halloween” komedia
14.50 „Zielony szerszeń” film fab.
17.20 Teleloto TV gra

18.30 Wiadomości
19.30 Gwiazdorskie duety
22.10 „Aż do piekła” dramat
00.35 „Skazani na Shawshank” dramat

6.00 Hymn Republiki Litewskiej
6.02 „100 lat”
6.30 Kalendarz ogrodnika
7.00 „Młodszy brat”
7.30 „Teraz tutaj?!”
8.00 Filmy anim.
9.00 Poker tekstowy.
9.30 Drogi
10.00 7 dni w Kownie
10.30 „Wiara i życie”
11.00 „Dzień Kultury”
11.30 Menora
12.00 „Myśli na święta”
12.30 „Msza Święta w Bazylice Katedralnej św. Biskupa Stanisława i św. Władysława Wileńskiego”
13.45 S. „Ronja Córka rozbójnika”
14.35 „Wszystkie rzeczy”
15.00 Puchar Świata w biathlonie. Sztafeta indywidualna mieszana
16.00 „Yuku i kwiat himalajski” film anim.
17.10 „Tożsamość – „Žalgiris”” film dok.
17.40 „Puchar Świata w Biathlonie. Sztafeta mieszana”
19.00 „Otwarta kombinacja”
19.30 „Vilnius Mama Jazz 2023”
20.30 Panorama
21.00 Anatolij Szenderow. Balet „Desdemona”
22.40 S. „Osłepiające daszki”
00.35 „Ruby Sparks” komedia

5.45 Seriale anim.
8.00 S. anim. „Simpsonowie”

9.00 „La Maitas. Italija”
10.00 „Świat według kobiet”
11.00 „Zagroda marzeń”
12.00 S. dok. „Pacific”
13.10 S. dok. „W krainie wielkich kotów”
14.15 S. dok. „Plan zbawienia dla Ziemi”
15.20 „Padma Lakshmi i smaki krajów”
16.30 „Gazas dugnas”
17.30 Farma Vytara
18.30 TV3 wiadomości
19.30 Talenty Litwy
22.00 „Sprzątaczką” film fab.
23.55 „Szybcy i wściekli 2” film fab.

6.00 S. dok. „Oblodzone lotnisko na Alasce”
7.00 „Realna mistyka”
8.00 „W naturze nie ma bajek”
8.30 „Róg tura”
9.00 Program sportowy
10.00 S. dok. „The Grand Tour”
11.35 „Kuchenne koszmary”
12.35 S. dok. „Oblodzone lotnisko na Alasce”
13.35 „Realna mistyka”
14.35 „Bitwa ekstrasensów”
17.10 „Akcja!”
18.10 „Orły lombardu”
19.10 „Choć goni nas czas” komedia
21.15 „Rekiny wojny” komedia
23.35 S. „The Grand Tour”

6.00 S. „Schoody do nieba”
8.00 Podcast wojskowy
9.00 „Dzisiaj jest dużo pracy”
10.00 Wszystko jest mierzone
10.30 Pyszne życie
11.00 Kod zdrowia

12.00 S. dok. „Miasta litewskie”
13.00 S. „Stary”
16.00 Wiadomości
16.30 24/7
17.30 Anatomia mieszkania
18.00 Wiadomości
18.30 W świecie koszykówki
19.00 Godzina TV Wolność
20.00 Wiadomości
20.30 Pół godziny z Valatką
21.30 24/7
22.30 Wiadomości
23.00 S. „Poświęcić wszystko”

5.45 „Liczba czy herb?”
6.50 „Inny świat. Brazylia”
9.30 „Na jednym końcu haczyk”
10.00 „Zwiadowca przeszłości”
10.30 „Egas dugnas”
11.00 „Specjalne doznania”
11.30 Mistrzostwa NBA „Pacers” „Bulls”
14.00 Mistrzostwa URBONKL „TTT” „Kibirkštis”
16.00 „Magazynowe wojny”
17.30 „Gwiazdy lombardu”
18.30 „Jeden”
19.30 „Nautilus”
21.00 „TV3 wiadomości”
22.00 „W cywilu” dramat
23.45 „Archiwum” dramat

6.00 S. „Świat ogrodników”
7.20 „Łapacz snów”
8.00 S. „Powrót Molphara”
9.00 S. „Uczeń Molphara”
10.00 S. „Adim Farah”
11.00 S. „Ratow-

nictwo alpejskie"
13.00 Pozdrowienia
15.40 "Wspaniały wiek" film fab.
17.55 „Z północy na północny zachód. Złoto”
19.50 S. „Mistrzowie zbrodni”
21.00 S. „Pod Prawem i Łaską”
22.50 „Zmniejszanie” komedia
00.55 S. „Capta-in Marleau”

06.25 „Sprawa dla reportera”
07.20 „Słownik polsko@polski”
07.55 „Słowo na niedzielę”
08.00 „Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Łagiewnikach”
09.00 „Tydzień”
09.15 „Pielgrzymka Leona XIV do Turcji”
12.45 „Pielgrzymi Nadziei”
13.10 S. „Komisarz Alex”
14.10 „Planeta Ziemia”
15.25 „Cesarskie cięcie” komedia
17.05 S. „Dziedzictwo”
18.00 „Teleexpress”
18.35 Daję słowo
19.40 „Jaka to melodia?”
20.30 „Program informacyjny 19.30”
21.25 S. „Czar na śmierć”
22.25 „Rolnik szuka żony”
23.25 „EnergacAME-RIMAGE 2025”
23.45 „Przepis na miłość” komedia

06.50 „Blues minus. Jonasz Kofta”
07.50 „Rozmowy (nie)wygodne”
08.50 S. „Marceli Szpak dziwi

się światu”
09.00 „Liturgie i nabożeństwa”
10.05 „CYKL AD-WENTOWY”
10.25 „Modlitwa w kamieniu” film dok.
11.05 S. dok. „Wielcy mistrzowie malarstwa”
12.10 „Wstęp wolny”
12.25 S. „Pan wzywał, Milordzie?”
14.00 „Muzyka w zabytkach: muzyka King's College” film dok.
15.00 „W poszukiwaniu dobrego filmu”
15.40 „Zabawna buzia” komedia
17.35 „Dobry tytuł”
18.15 „Niedziela z...”
21.00 „Powrót Różowej Pantery” komedia
23.00 „The Rolling Stones – życie w rytmie rocka”
00.15 „Wander to Wonder” film anim.

07.15 „Panorama”
07.35 „Rodzinka.pl”
08.30 „Pytanie na śniadanie”
11.30 „Lecę za miłością”
12.10 „Słowo daję!”
12.25 „Makłowicz w podróży”
12.55 „Pan Olbrychski” film dok.
13.50 „Słowo na niedzielę”
14.00 Transmisja Mszy Świętej
15.15 „Piłka nożna Betclit”
18.00 Teleexpress
18.25 S. „M jak miłość”
19.15 „Do śmiechu!”
19.30 „Szansa na sukces. Opole 2026”
20.30 „Program informacyjny 19.30”
20.55 „Pytanie dnia”
21.20 S. „Matylda”
22.20 „Z gwiazdą przez świat”
23.15 „Szansa na sukces. Opole 2026”

08.30 „Był taki dzień”
08.34 S. „Korona królów. Jagiellonowie”
09.00 „Credo z Nicei” film dok.
09.50 „Polska z bocznej drogi”
10.05 S. „Janosik”
10.45 S. dok. „Wielcy polscy wynalazcy”
11.00 S. dok. „Wojownicy czasu”
11.30 S. dok. „Najmniejsze kraje Europy”
12.20 „Polska z bocznej drogi”
12.30 „W sercu Ameryki”
13.20 „Był taki dzień”
13.25 „Galicja. Miasta i ludzie”
13.50 „Był taki dzień”
13.55 S. dok. „Kandyjskie Parki Narodowe”
14.45 „Światło i szkło”
15.00 „Cwał” dramat
16.45 „Klasztorne smaki według Remigiusza Rączki”
17.10 „Był taki dzień”
17.15 S. dok. „Polskie 100 lat”
17.40 „Myśliciele”
17.45 „Eugeniusz Kwiatkowski. Mąż stanu” film dok.
18.35 S. dok. „Droga do triumfu”
19.30 S. „Dom”
21.05 S. dok. „Rzecz Polska”
21.20 S. dok. „Nieznana wojna na Północy”
22.10 „Był taki dzień”
22.15 S. dok. „Polscy. Seryjni”
22.55 „Był taki dzień”
22.58 „Fredek uszczęśliwia świat” komedia
00.20 „Bo oszalałem dla niej” dramat

00.00 Odpowiedzialni za Kościół
00.30 Razem możemy wszystko
01.00 Słowo życia

01.05 Świat w obrazach
01.10 Informacje dnia
01.30 Przełamując bariery
01.55 Poczet Wielkich Polaków
02.00 Anioł Pański
02.05 Święty na każdy dzień
02.15 Rozmowy niedokończone
03.20 Muzyczne chwile
03.30 Manna z Nieba
03.45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci
04.00 Informacje dnia
04.20 Różaniec
04.50 Myśląc Ojczyzna
05.00 Apel Jasnogórski
05.20 Polski Punkt Widzenia
05.40 Odpowiedzialni za Kościół
06.05 Jan Paweł II i Prymas Stefan Kardynał Wyszyński
07.00 Jestem Mamą
07.15 Mocni w Wierze
07.40 Muzyczne chwile
07.50 Regał
08.15 Republika Pawłowska
08.45 Ocalić od zapomnienia
08.55 Poczet Wielkich Polaków
09.00 Słowo życia
09.05 Polski Punkt Widzenia
09.25 Święty na każdy dzień
09.30 Polka
10.00 Prymas Stefan Wyszyński
10.10 Spotkanie z Magdaleną Buczek
10.15 Manna z Nieba
10.25 Przegląd Katolickiego Tygodnika „Niedziela”
10.30 Msza święta z Jasnej Góry
11.30 Czas św. Norberta. 900 lat Zakonu Premonstratenskiego
12.00 Głos serca
12.40 Rozważania adwentowe dla rodzin dzieci utraconych
13.00 Anioł Pański

z Ojcem Świętym Leonem XIV
13.15 Papież Polak do Rodaków
13.40 Misja Bilaj
14.10 Błogosławiona
15.30 Męczennik za prawdę bł. ks. Antoni Rewera
16.00 Wieś to też Polska
17.00 Informacje dnia
17.10 Koncert życzeń
17.50 Mateczniki Polskości
18.00 Natura et Homo
18.30 Sól ziemi
18.55 Poczet Wielkich Polaków
19.00 Anioł Pański
19.05 Informacje dnia
19.15 Rozmowy niedokończone
20.25 Święty na każdy dzień
20.30 Moja Katolicka Rodzina
21.00 Informacje dnia
21.20 Różaniec
21.50 Myśląc Ojczyzna
22.00 Apel Jasnogórski
22.20 Informacje dnia
22.40 Retrospekcja
22.45 Stan Bezpieczeństwa Państwa
22.55 Święty na każdy dzień
23.00 Mocni Jego mocą
23.30 Muzyczne chwile
23.45 Jak wygrać małżeństwo?

7.00 Jak to jest zrobione?
9.00 Fani czterech kółek
11.00 Renowacje
13.00 Antyki
15.00 Zapomniane i upuszczone
17.00 Naprawa gospodarstwa
18.00 Złota gorączka
19.00 Poszukiwacze opali
20.00 Renowacje
23.00 Zapomniane i upuszczone

TVP
WILNO

06.30 „Rozmowy w Mackiewiczówce”
06.55 „Jesteśmy stąd”
07.05 S. „Kasztaniaki”
07.10 S. „Agi Bagi”
07.30 „Rodzina (nie od) święta”
07.55 „Makłowicz w podróży”
08.20 „Magiczne Podhale z Sebastianem Karpielem Butecką – Zakopane”
08.45 „Przegląd tygodnia”
09.15 „Nowe spojrzenie”
09.35 S. dok. „Sensacje XX wieku”
10.25 „Gra słów. Krzyżówka”
10.50 „Słownik polsko@polski”
11.15 S. „Kasztaniaki”
11.25 „Detektyw Literka”
11.45 „Strona po stronie”
12.00 „Pielgrzymi Nadziei”
12.10 S. „Cisza nad rozlewiskiem”
13.00 „Info Wilno – Flesz”
13.05 „The Voice of Poland”
15.35 „Nauka jest wszędzie”
15.50 „Info Wilno”
16.00 „Koronka do Miłosierdzia Bożego”
16.20 „Klan”
16.40 S. „Barwy szczęścia”
17.10 S. „Kasztaniaki”
17.15 „Detektyw Literka”
17.45 S. „Komisariat”
18.30 „Wileński koncert życzeń”
19.00 „Info Wilno”
19.15 „Studio Wilno”
19.35 „Klub u redaktorów”
20.30 „Program informacyjny”
20.55 „Pytanie dnia”
21.05 S. „Warto kochać”
21.50 „Tacy byliśmy”
22.15 „Magiczne Podhale z Sebastianem Karpielem

Butecką – Zakopane”
22.40 „One. Kobieci kultury”
23.05 S. „Na sygnale”
23.30 „Info Wilno”
23.45 „Studio Wilno”
00.05 S. dok. „Sensacje XX wieku”
00.55 „Wileński koncert życzeń”

LRT | TV

6.00 Hymn Republiki Litewskiej
6.02, 6.40, 7.07, 3.37, 8.07, 8.40 Dzień dobry Litwo
6.30, 7.00, 7.30, 8.00, 8.30 Wiadomości
9.00 S. „Policja kryminalna w Lipsku”
9.45 S. „Krzyk o pomoc”
10.30 S. „Dzielnica dużego miasta”
11.25 S. „Morderstwo na północy”
12.15 „Zgadnij i odgadnij”
12.45 „Kto i dlaczego?”
13.15 S. dok. „Pomocy! Kupiliśmy wioskę”
14.00, 15.00, 16.00, 16.30 Wiadomości
14.20, 15.15 Dzień dobry Litwo
16.30 S. „Obietnica”
17.30 „Zgadnij i odgadnij”
18.00 Kto i dlaczego?
18.30 Ważna godzina
19.30 „Historie rzeczy”
20.30 Panorama
21.00 Temat dnia
21.30 „LRT forumas”
22.30 S. „Twin Peaks 3. Powrót”
23.30 S. „Dzielnica dużego miasta”
00.20 Euromaxx
00.35 Wiadomości rowerowe

6.00 Filmy anim.
6.30 S. anim. „Tom i Jerry Show”
7.00 S. „Anupamaa”
8.00 „Pierwsze randki”
9.00 S. „Hudson i Rex”
10.00 S. „Poważne sprawy”
11.00 S. „Dziedziczka”

12.00 „Pierwsze randki”
13.00 Księżniczka Kopciuszek
14.00 S. „Druga żona”
15.00 S. „Leila”
16.00 Wiadomości
16.30 Dobry wieczór, Litwo
18.30 Wiadomości
19.30 „KK2”
20.00 Od...do...
21.00 „Niebezpieczne związki”
21.30 Wiadomości
22.30 „Incepcja” film fab.
01.25 „Sicario” dramat

LRT | PLUS

6.00 „Hymn Republiki Litewskiej”
6.02 „Tydzień”
7.00 „1000 cudów świata”
8.00 Menora
8.30 „7 dni w Kownie”
9.00 Dzień dobry, Litwo
11.30 „Gen ciekawości”
12.00 Legendy
13.00 Koncert życzeń
14.30 „Zgadnij i odgadnij”
15.00 Urodzeni tego samego dnia
16.00 „Drogi. Samochody. Ludzie”
16.30 „Styl”
17.30 „Przepisy na dobre życie”
18.30 S. „Lekarz Górski”
19.15 Euromaxx
19.30 S. dok. „Odyseja za mitem”
20.30 Panorama
21.00 Temat dnia
21.30 „Pierwotny las” film dok.
22.35 „Jonas Žemaitis Vytautas. Ostatnie życzenie” film dok.
23.05 „Pociągnięcia pędzlem do portretu państwa”
23.30 „Gen ciekawości”

6.00 „Świat zwierząt”
6.30 „Gra galVOK”
8.30 „Wróżby Kotryny”
9.00 „Kobiety kłamią lepiej”
10.00 S. „W wi-

rze miłości”
11.00 S. „Napisała: Morderstwo”
12.00 S. „Dzikie serce”
14.00 S. „Miłość jest moim życiem”
15.00 S. anim. „Simpsonowie”
16.00 TV3 wiadomości
16.30 TV Pomoc
18.30 TV3 wiadomości
19.30 S. dok. „Rekiny. Litwa”
21.00 „Łotrzyki” komedia
21.30 TV3 wiadomości
22.30 „Dead Draw” thriller
00.25 S. „Tajemnice Alaski”

6.00 „Zasady mojej kuchni”
7.30 S. „Ale numer!”
8.30 S. „Policja wodna”
9.30 S. „C.O.D.E.”
10.30 S. „Mentalista”
11.30 S. „CSI. Miami”
12.30 S. „Seal Team”
13.30 „Moja kuchnia najlepsza”
15.00 „Pod pokładem”
16.00 S. „C.O.D.E.”
17.00 S. „Mentalista”
18.00 S. „CSI. Miami”
19.00 S. „FBI”
20.00 „911”
21.00 „Coś w wodzie” thriller
22.45 „Rekiny wojny” komedia
01.05 S. „FBI”

lrytas.tv

5.00 „Pyszne życie”
5.30 S. dok. „Dzieci ze specjalnymi zdolnościami”
6.00 Wszystko jest mierzone
6.30 24/7
7.30 S. dok. „Azja”
8.30 S. „Poświęcić wszystko”
9.30 S. „Margarita”
10.30 S. „Mosty naszego życia”
11.30 S. „Scho-dy do nieba”
12.30 Czyste miasta
13.00 Nowy dzień

14.00 S. „Stary”
15.30 Chcę pracować
16.00 Reporter
16.20 Sport. Pogoda
16.30 Litwa na żywo
17.30 Po raz pierwszy
18.00 Reporter
18.20 Sport. Pogoda
18.30 Godzina TV wolność
20.00 Reporter
20.18 Sport. Pogoda
20.30 S. „Cecelia Ahern”
22.30 Reporter
22.50 Sport. Pogoda
23.00 Litwa na żywo
00.00 S. „Scho-dy do nieba”

5.30 S. „Przetrawianie”
7.30 S. „Cobra 11”
8.30 Autopilot
9.00 „Gazas dugnas”
9.30 „Wojny magazynowe”
10.00 „Prawo i porządek”
11.00 „Najzabawniejsze amerykańskie filmy domowe”
12.00 „Liczba czy herb?”
13.00 „Dron”
14.00 S. „Cobra 11”
15.00 S. „Leverage”
16.00 S. „Przetrawianie”
17.00 S. „Simpsonowie”
18.00 S. „Strażnik Teksasu”
19.00 „Prawo i porządek”
20.00 „Najzabawniejsze amerykańskie filmy domowe”
21.00 Formuła 1
00.00 „Królowe przekrętu” komedia

6.00 S. „Kraina Nadziei”
7.00 „Nieśmiertelnik”
8.00 S. „Niewidoma”
9.00 S. „Powrót Molphara”
10.00 S. „Trochę słońca”
11.00 S. „Ratownictwo alpejskie”
12.00 S. „Kryminalne umysły”
13.00 S. „Prawo

i porządek"

14.00 S. „Straż
Pożarna Chicago"**15.00** S. „Anupamaa"**16.30** „Wędruję w
czyjejs miłości"**17.30** S. „Niewidoma"**18.00** S. „Specjalista"**19.00** S. „Krymi-
nalne umysły"**20.00** S. „Prawo
i porządek"**21.00** S. „Alex Hugo"**22.50** „Straż Po-
żarna Chicago"**23.50** S. „Pod pra-
wem i łaską. Pilot"**01.40** „Pod Pra-
wem i Łaską"**06.25** S. „Wichro-
we wzgórze"**07.15** S. „Akacyjowa 38"**08.00** „Transmisja
Mszy Świętej z Sank-
tuarium Matki Bożej
na Jasnej Górze"**08.30** „Studio Raban"**09.00** „Serwis Info"**09.20** S. „Za-
raz wracam"**10.00** S. „Ranczo"**11.00** S. „Komisarz Alex"**12.00** S. „Ojciec
Mateusz"**13.00** „Serwis Info"**13.10** „Agrobiznes"**13.40** „Maga-
zyn Rolniczy"**13.55** „Plane-
ta Ziemia III"**15.00** S. „Wichro-
we wzgórze"**16.00** „Serwis Info"**16.15** „Reporterzy"**16.35** Gra słów.

Krzyżówka

17.05 S. „Dziedzictwo"**18.00** „Teleexpress"**18.30** „Jaka to
melodia?"**19.10** „Klan"**19.45** S. „Akacyjowa 38"**20.30** „Program
informacyjny 19.30"**20.55** „Pytanie dnia"**21.30** „Wycin-
ka" spektakl**23.00** „Postscriptum"**23.25** „Christopher
Reeve wieczny
Superman" film dok.**00.40** „Balans bieli"**07.10** „Muzycz-
ne poranki"**07.20** „W krainie zorzy
polarnej" film fab.**07.55** „Tamte
lata, tamte dni"**08.35** S. dok. „Po-
dróż z historią"**09.20** „Dobry tytuł"**10.00** S. „Noce i dzień"**11.05** „Dwa księ-
życe" dramat**13.30** „Prawdziwie ma-
giczny sklep" film fab.**14.10** S. dok. „Wielcy
mistrzowie malarstwa"**15.10** „Wstęp wolny"**15.25** „Tamte
lata, tamte dni"**16.05** „Brzezina" dramat**17.50** S. „Noce i dzień"**19.05** „Tygodnik
Kulturalny"**20.00** „Muzyka w
zabytkach: muzyka
King's College" film dok.**21.00** „Tomma-
so" film fab.**23.05** „Porozma-
wiajmy szczerze"**23.45** „Jackie" film fab.**07.15** „Panorama"**07.35** „Wieczorową
porą"**08.00** „Rosół polski"**08.30** „Pytanie
na śniadanie"**12.40** „Przysta-
nek Ameryka"**13.00** „Serwis Info"**13.10** S. „Osiecka"**14.00** Rodzinka.pl**15.00** „Kulturalni PL"**16.00** „Serwis Info"**16.10** Kiedyś to było...**16.40** „Wynalaz-
ki na medal"**17.00** „Zaraz wracam"**17.30** S. „Barwy
szczęścia"**18.00** „Teleexpress"**18.20** „Gra słów.
Krzyżówka"**18.50** „Te-
leexpress Extra"**19.15** „Słownik
polsko@polski"**19.45** „Panorama"**20.10** „Nad Niemnem.
Za wschodnią granicą"**20.30** „Program
informacyjny 19.30"**20.55** „Pytanie dnia"**21.25** S. „Czas honoru"**23.10** „Lecę za
miłością"**23.45** Koncert**00.10** „Panorama"**08.10** „Był taki dzień"**08.14** „Fake czy
historia?"**08.45** „Ex Libris"**09.10** S. „Wojen-
ne dziewczyny"**09.50** „Podróż
z historią"**10.20** „Historia Polski"**10.45** „Jan Potocki.
Wielki nieznany"**11.25** „Encyklopedia
II wojny światowej"**11.50** „Odra. Naj-
większa żeglowna
rzeka w Polsce"**12.35** S. dok. „Wielcy
polscy wynalazcy"**12.45** „Ludzie
i maszyny"**13.15** S. „Dro-
gi wolności"**14.05** „Kuchnia
dwudziestolecia"**14.30** „Dziewczyna
smok" film dok.**15.15** „Marzyciele"**15.40** „Był taki dzień"**15.45** „Piotr Micha-
łowski. Romantyk
w sztuce, realista w
życiu" film dok.**16.35** S. „Koro-
na królów"**17.05** „Sensa-
cje XX wieku"**17.50** „Na Tro-
pach Historii"**18.00** „Historia
Polski" film dok.**19.00** „Polacy
na morzu"**19.25** „Ex Libris"**19.45** „Flesz historii"**20.00** „Ci cholerni
Polacy. Lotnictwo
polskie 1939–1945"**20.15** S. „Wojen-
ne dziewczyny"**20.55** „Myśliciele"**21.00** S. dok. „Kro-

niki Hitlera"

21.50 „Był taki dzień"**21.55** „Świad-
kowie czasu"**22.10** „Koło historii"**22.40** S. dok. „Pol-
scy. Seryjni"**23.20** S. dok. „Gi-
ganci nauki"**23.30** „Rosyjski akcent
w Izraelu" film dok.**00.00** Jak my to
wizimy z dale-
ka widać lepiej**00.30** Tam, gdzie
Bóg płacze**01.00** Słowo życia**01.05** Świat w
obrazach**01.10** Informacje dnia**01.30** Sól ziemi**01.55** Poczet Wiel-
kich Polaków**02.00** Msza świę-
ta z Jasnej Góry**03.00** Anioł Pańskiz Ojcem Świętym
Leonem XIV**03.15** Rozmowy
niedokończone**04.20** Różaniec**04.50** Mysłąc Ojczyzna**05.00** Apel Jasnogórski**05.20** Informacje dnia**05.40** Tam, gdzie
Bóg płacze**06.10** Sanktu-
aria polskie**06.30** Odpowie-
dzialni za Kościół**07.00** Zerwany kłós**08.40** Wakacje
z Chopinem**08.55** Adwent na serio**09.00** Informacje dnia**09.15** Słuszna walka**10.15** Słowo życia**10.20** Mateczni-
ki Polskości**10.30** Moja Kato-
licka Rodzina**10.55** Święty na
każdy dzień**11.00** Informacje dnia**11.15** Rozmowy
niedokończone**12.20** Stan Bezpie-
czeństwa Państwa**12.30** Warto być ojcem**12.45** Muzyczne chwile**13.00** Anioł Pański**13.03** Informacje dnia**13:20** Żyłem

obok świętego

14:30 Msza świę-
ta z Jasnej Góry**15:20** Muzycz-
ne chwile**15:30** Kapelani
niepodległej**16:40** Warkocz
królewny Wisły**16:50** Ma się
rozumieć**17:00** Informacje dnia**17:10** Sanktu-
aria polskie**17:30** Porady Me-
dyczne Bonifratrów**18:00** Świadkowie**18:30** Moja parafia**18:55** Poczet Wiel-
kich Polaków**19:00** Anioł Pański**19:05** Informacje dnia**19:15** Rozmowy
niedokończone**20:25** Święty na
każdy dzień**20:30** Poznaje-
my Polskę**20:45** Modlitwa
z telefonicznym
udziałem dzieci**21:00** Informacje dnia**21:20** Różaniec**21:50** Mysłąc
Ojczyzna**22:00** Apel Ja-
snogórski**22:20** Informacje dnia**22:40** Polski
Punkt Widzenia**23:00** Z wędką nad
wodę w Polskę i Świat**23:30** Sean – Światło
w ciemności świeci

Kandydaci do tytułu Polak Roku 2025

Renata Brasel
Kierowniczka artystyczna
Zespołu Pieśni
i Tańca „Wilia”

Władysław Kondratowicz
Minister spraw
wewnętrznych w rządzie
Republiki Litewskiej

Iwona Czerniawska
Dyrektorka Liceum im.
Adama Mickiewicza
w Wilnie

Daniel Naumovas
Wiceminister zdrowia
w rządzie Republiki
Litewskiej, naukowiec

Ks. Rajmund Jurolaitis
Proboszcz parafii
w Wisagini

Andrzej Orłowski
Członek SKOnSR,
dyr. spółki Żybartuva

Barbara Jundo-Kaliszewska
Doktor nauk
humanistycznych, autorka
monografii, organizatorka
konferencji naukowych

Beata Pietkiewicz
Była posłanka na Sejm RL,
prezes Forum
Wileńskiego,
projektantka mody

Alina Ewelina Kieżun
Harcerka, przedstawicielka
Litwy w Polonijnej Radzie
Konsultacyjnej przy
Marszałku Senatu RP

Agnieszka Skinder
Prowadząca programy,
konferansjerka,
dziennikarka,
działaczka

Plebiscyt Czytelników „Kuriera Wileńskiego” – „Polak Roku 2025”

Kandydat z listy:

Imię, nazwisko czytelnika*:

Adres e-mail czytelnika*:

Telefon czytelnika*:

Zgłoszenia (liczba kuponów nie jest ograniczona, w jednej kopercie może być dowolna liczba kuponów) prosimy nadsyłać do 31 grudnia br. na adres redakcji: Birbynų g. 4a, 02121 Vilnius z dopiskiem „Polak Roku 2025”. Kuponów można również wrzucać do specjalnej skrzynki, która jest umieszczona w recepcji Domu Kultury Polskiej w Wilnie.

*Dane kontaktowe są opcjonalne – w przypadku ich braku zgłaszający nie uczestniczy w konkursie dla głosujących. Nagrody dla czytelników będą rozdane podczas gali „PR2025”.